

FAKTY UMP

DWUMIĘSIĘCZNIK
INFORMACYJNY
NR 4/2020

Inauguracja roku akademickiego 2020/2021 w cieniu pandemii

PONADTO W NUMERZE

Przemówienie inauguracyjne • Inauguracja roku akademickiego pod znakiem pandemii • Okiem Senatora • Supertalent w Medycynie • Ruszyła budowa Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej • VIII Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi • Kształcenie chirurgów • Plenerowa siłownia w Klinice Psychiatrii Dorosłych • Profesor Łuczak, literatura i powidła • Strefa PUMS • Drugi rok działalności Szkoły Doktorskiej

PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE

▲ JM Rektor UMP prof. Andrzej Tykarski

Dostojni Goście, Wysoki Senacie, Drodzy Pracownicy i Studenci naszego Uniwersytetu,

*Na świecie było tyle dżum, co wojen.
Mimo to dżumy i wojny zastają ludzi
zawsze tak samo zaskoczonych.*

To cytaty z „Dżumy” Alberta Camusa, którego słowa towarzyszyć nam będą kilkakrotnie w dzisiejszym przemówieniu. I choć w powieści epidemią objęte było tylko miasto Oran, to wiele podobieństw, a zwłaszcza uniwersalnych prawd łączy fikcję literacką z dzisiejszymi czasami.

Przemówienie inauguracyjne Rektora, zazwyczaj jest okazją do podsumowania dokonań ostatniego roku. Dziś poza ukazaniem tego, czym żyła nasza Alma Mater w dobie pandemii, chciałbym jednak dokonać także podsumowania ostatnich 4 lat i nakreślić plany na kolejne 4 lata, ponieważ dzięki Państwu zaufaniu i wsparciu, rozpoczynam drugą kadencję piastowania zaszczytnej dla mnie funkcji Rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Tak jak w 2016 r., tak i dziś wierzę, że będziemy wspólnie zmieniać uczelnię dla dobra przyszłych pokoleń.

Zacznę jednak niechronologicznie, przypominając wydarzenia ostatnich 6 miesięcy. Świat stanął, jak nigdy dotąd. Dotknęło to także i naszą *Univer-sitas*, ale nie zatrzymało nas w pracy. Wielkim wysiłkiem nauczycieli akademickich udało się kontynuować nauczanie. Przeszliśmy sprawnie w przestrzeń wirtualną, prowadząc zajęcia ze stu-

dentami zdalnie i intensywnie przygotowując zajęcia e-learningowe. Nie byłoby to możliwe w takiej skali, gdybyśmy jeszcze przed rozpoczęciem pandemii nie uruchomili nowoczesnego centrum e-learningu w oddanym do użytku w 2018 roku Centrum Symulacji Medycznej. Zrobiliśmy to z zupełnie inną motywacją, chcąc unowocześnić dydaktykę, ale jak widać „ucieczka do przodu” procentuje w czasach trudnych. Byliśmy także w gronie pierwszych uczelni w Polsce, które w reżimie sanitarnym wróciły do realizacji ćwiczeń klinicznych, bo praktycznych umiejętności lekarskich czy pielęgnarskich nie da się nauczać tylko zdalnie.

Uniwersytet Medyczny nierozzerwalnie związany jest ze szpitalami klinicznymi. Lecznice te przez cały czas przyjmowały pacjentów, pomimo że z początku pandemii towarzyszył nam naturalny lęk przed wirusem. Nieprzerwana działalność szpitali klinicznych w trakcie epidemii, będących niejednokrotnie jedyną ostoją dla pacjentów, zasługuje na najwyższe uznanie i podziękowania, które kieruję na ręce obecnych tu dyrektorów szpitali klinicznych. Proszę o brawa.

Dostęp do szpitali, system przyjęć oraz procedury epidemiologiczne uległy jednak gwałtownemu zaostrzeniu. Te zmiany spowodowały większą potrzebę kadr. I tu swoją dojrzałością i odpowiedzialnością wykazali się studenci naszego Uniwersytetu. Ponad 1000 z nich wspierało przez kilka miesięcy działalność szpitali, laboratoriów, przychodni i sanepidu. Jestem dumny z postawy naszych studentów, którzy stanęli ramię w ramię, często ze swoimi wykładowcami, już od pierwszych dni epidemii. Bardzo proszę Państwa o brawa dla całego zespołu wolontariuszy — studentów naszej *Almae Matris*.

W tym miejscu chciałbym wspomnieć o miejscu szczególnym. To Klinika Chorób Zakaźnych kierowana przez panią prof. Iwonę Mozer-Lisewską. Tam trafili pierwsi pacjenci, a do dziś Klinika bierze na siebie największy ciężar troski o pacjentów chorych na COVID-19. Wyrazem uznania dla całego zespołu Kliniki jest powierzenie Pani Profesor wygłoszenia wykładu inauguracyjnego w naszej Uczelni.

Kiedy sięgam pamięcią do czasu początku pandemii w Polsce, muszę wspomnieć o spotkaniu z Panem Wojewodą Łukaszem Mikołajczykiem, który wspominał o problemach z możliwościami diagnostyki koronawirusa w Poznaniu. Pamiętając pomysł Pani Profesor Małgorzaty Kotwickiej o możliwości utworzenia takiego laboratorium, nie wiedząc, ile w tej idei „ulańskiej fantazji”, a ile realiów, odpowiedziałem, że pomożemy w tym

względnie. I w ciągu zaledwie 4 dni od decyzji, na bazie Uczelnianego Centrum Aparaturowego uruchomiliśmy medyczne laboratorium diagnostyczne oznaczające koronawirusa SARS-CoV-2 metodą PCR. Zamieniliśmy pracownice naukowe na działalność medyczną. Dziękuję za wielką życzliwość instytucjom, które nas wówczas wsparły, a w szczególności Marszałkowi Województwa Wielkopolskiego Panu Markowi Woźniakowi za pomoc finansową w zakupie sprzętu oraz finansowaniu badań, oraz Dyrekcji Sanepidu za dobrą współpracę. Nie sposób także wymienić wszystkich darczyńców, którzy wsparli nasze laboratorium oraz Uczelnię w walce z pandemią. Proszę zatem pozwolić że wspomnę tylko o kilku. To firmy VRP Wojciecha Pawłowskiego, Biofarm dra Waldemara Szwarczyńskiego, Amica Jacka Rutkowskiego, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy Jurka Owsiaaka i wiele innych.

Dziś ULKa, bo tak nazwaliśmy Uczelniane Laboratorium Koronawirusa pracujące pod kierunkiem prof. Krzysztofa Książka, uzupełnione pierwszym w Wielkopolsce bezpłatnym Punktem Pobrań Drive Thru kierowanym przez panią Docent Aleksandrę Uruską, to jeden z największych ośrodków w regionie, potrafiący wykonać w ciągu doby do 1500 oznaczeń. Miarą sukcesu ULKi jest fakt, że wykonano tam ponad 100 tysięcy badań. Laboratorium dziś to zespół ponad 70 osób łączących pracę akademicką z codzienną, mozolną pracą diagnosty. W jego powstanie i pracę zaangażował się także szereg osób, na co dzień występujących w zupełnie innych rolach. Dziękuję wszystkim pracownikom ULKi, a także zespołowi dyrekcyjnemu Uczelni, pracownikom administracji i służb pomocniczych — bez pracy Was wszystkich ten sukces nie byłby możliwy.

Świadectwem pierwszych miesięcy czasów pandemii i podejmowanych działań na Uniwersytecie Medycznym w Poznaniu stał się „Dziennik epidemii koronawirusa — Nie damy się w UMP”, redagowany przez Rektora Michała Nowickiego. Zachęcam Państwa do lektury 20 wydań tego krótkiego biuletynu, dostępnych na naszej stronie internetowej. To, co Państwu zaprezentowałem, to zaledwie fragment z wielu naszych inicjatyw mających na celu aktywne włączenie się w walkę z pandemią.

Albert Camus pisał: *W ludziach więcej rzeczy zasługuje na podziw, niż na pogardę*. Czas pandemii wszystkich nas utwierdził w tej prawdzie. Społeczność Uczelni i szpitali klinicznych dała prawdziwe świadectwo dobra. Wiemy, że pandemia nie minie z dnia na dzień, ale skończy się pewnego dnia, właśnie dzięki nauce. A my — jako ludzie nauki

i czynu, w co głęboko wierzę — dołożymy swoją cegiełkę w staraniach o przetrwanie czasu próby i zmaganiach o lepszą przyszłość.

Ale, jak pisał w „Dzumie” Albert Camus, to *Śmierć ustanawia porządek świata*. Uroczysta Inauguracja roku akademickiego jest okazją, by otoczyć pamięcią tych, których już dzisiaj nie ma z nami. W minionym roku akademickim odeszło z naszego grona wielu zasłużonych pracowników naszego Uniwersytetu. Byli wśród nich:

- Dr med. Marzena Binczycka-Anholcer,
- Mgr Anna Bukowska,
- Prof. dr hab. Lesław Łabaziewicz,
- Prof. dr hab. Jacek Łuczak,
- Prof. dr hab. Waclaw Majewski,
- Pani Aurelia Pawlak,
- Prof. dr hab. Danuta Pupek-Musialik,
- Prof. dr hab. Wojciech Służewski,
- Dr med. Bogdan Szelałowicz,
- Pan Jacek Zgoliński.

Proszę Państwa o powstanie i uczczenie pamięci drogich nam zmarłych chwilą ciszy i zadumy.

Szanowni Państwo,

Cztery lata temu zaproponowałem społeczności akademickiej program działania pod hasłem „Uniwersytet Medyczny 2.0. Perspektywa na przyspieszenie”. Podczas ostatniego wyborów zmodyfikowałem je, proponując przekaz: „Uniwersytet Medyczny 3.0. Przyspieszenie przynosi efekty”. I nie była to tylko zmiana uwarunkowana koniecznością marketingową i kolejną cyfrą z ciągu liczb naturalnych. Jestem bowiem przekonany, że konsekwentna realizacja celów i wspólny wysiłek, przyniosły efekty. Przejmując stery Uczelni z rąk prof. Jacka Wysockiego, nazwałem jego kadencję mianem „wielkiego budowania”. Choć w moich planach, znalazły się także działania inwestycyjne, nie przypuszczałem, że rzeczywistość przerośnie najśmielsze oczekiwania. Uniwersytet nasz inwestycjami stoi.

W dniu 7 stycznia 2020 opublikowano Uchwałę Rady Ministrów o ustanowieniu wieloletniego programu inwestycyjnego pod nazwą „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny — centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”. To największa w historii naszej uczelni inwestycja o budżecie 590 mln zł. Jak każde wielkie dzieło, nie rodziła się łatwo, często z zakrętami, gdzie na pozór nie pojawiał się horyzont. Choć byliśmy tu konsekwentni, przygotowaliśmy niezliczone ilości dokumentów i opracowań, nie było to wystarczające. Tak jak w filmie Krzysztofa Kiesłowskiego „Przypadek”, potrzeba nam było nowych okoliczności i sprzyjających osób, które pozytywnie zdeterminowały kartę przyszłości. Bez nich — być może — nie wskoczylibyśmy do pędzącego pociągu, pozostając nadal na peronie z walizkami dokumentów. Wśród

tych osób szczególnie podziękowania pragnę skierować do nieobecnej dzisiaj Pani Premier Jadwigi Emilewicz, która rok temu podczas inauguracji zadeklarowała, że szpital powstanie. Słowa Pani Premier okazały się mieć niezwykłą moc. Dziękuję także osobom, które na każdym etapie boju o tę inwestycję wspierały naszą Uczelnię: Panu Ministrowi Jerzemu Kwiecińskiemu, Panu Ministrowi Sławomirowi Gadomskiemu, Posłom Tadeuszowi Dziubie i Bartłomiejowi Wróblewskiemu oraz Pani Dyrektor Wielkopolskiego Oddziału NFZ Agnieszce Pachciarz. Dziękuję także osobom, które życzliwie czuwają nad inżynierią finansową i prawną tego skomplikowanego projektu: znakomitemu zespołowi Ministerstwa Zdrowia z Panią Dyrektor Joanną Adasik i Panią Dyrektor Katarzyną Przybylską na czele oraz rozlicznym Wydziałom Urzędu Miasta, podległym Panu Prezydentowi Jackowi Jaśkowiakowi. Przypominę, że to miasto Poznań przekazało nam działkę pod Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny, na którego budowę przetarg został już ogłoszony. Teraz — z zaszczepioną przez naszego patrona dra Karola Marcinkowskiego ideą pracy organicznej — nadchodzi czas realizacji, za którą odpowiedzialni są Pani Dyrektor Krystyna Piątkowska i Pan Rektor Zbigniew Krasieński.

Kilka dni temu, wraz z kierownikami katedr i zakładów Wydziału Farmaceutycznego świętowaliśmy tradycyjną uroczystość Wiechy w budowanych obiektach Collegium Pharmaceuticum 1 i Centrum Innowacyjnych Technologii Farmaceutycznych. 70 lat nasza społeczność farmaceutyczna oczekiwała na godną siedzibę dla rozrzuconych dziś w wielu punktach miasta jednostek. W ekspresowym tempie pozyskaliśmy finansowanie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego dla budowy CP 1 oraz środki Unii Europejskiej przeznaczone na CITF. Inwestycja, mimo pandemii, jest prowadzona sprawnie i jestem przekonany, że w wakacje 2021 roku rozpocznie się historyczna przeprowadzka.

Przystępując do realizacji dwóch pierwszych obiektów, zapowiadałem, że trzeci etap budowy, czyli Collegium Pharmaceuticum 2, rozpocznie się po pozyskaniu środków ze sprzedaży nieruchomości opuszczanych przez jednostki Wydziału Farmaceutycznego, a więc najwcześniej w 2023 roku. Przed tygodniem zadeklarowałem jednak, że ostatni etap budowy rozpoczniemy wcześniej, ogłaszając przetarg za kilka miesięcy tak, by CP 2 ukończyć w wakacje 2023 r. Jest to możliwe dzięki konsekwentnej reformie finansów uczelni oraz nowoczesnemu podejściu do zarządzania, z uwzględnieniem systemu budżetowania wszystkich jednostek naszej Uczelni.

Ale rzeczywistość przynosi nowe wyzwania. Takim wyzwaniem jest dla nas

blisko 37-milionowa inwestycja pod nazwą Collegium Humanum — obiekt projektowany w naszym kampusie akademickim, gdzie swoje miejsce znajdują Katedra Medycyny Sądowej, Katedra Mikrobiologii, Zakład Immunologii oraz Zakład Medycyny Środowiskowej. Projekt ten jest w części finansowany ze środków Unii Europejskiej, za co bardzo dziękuję Panu Marszałkowi Markowi Woźniakowi. Już niebawem ogłaszamy przetarg na budowę Collegium Humanum, a na otwarciu zaprosimy Państwa letnią porą 2022 r.

Wspominałem Państwu o roli, jaką pełnią w dobie pandemii nasze szpitale. Niezależnie od wielkich planów Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego, szpitale podjęły szereg starań skutkujących ich komplementarnym wobec kluczowej inwestycji rozwojem.

Do najistotniejszych sukcesów w minionych 4 latach zaliczam:

- ukończenie budowy nowej siedziby Kliniki i Oddziału Okulistyki w Szpitalu Klinicznym Przemienienia Pańskiego,
- utworzenie i trwająca modernizacja Oddziału Udarowego oraz rozwój programu tromboektomii w Szpitalu Klinicznym im. Heliodora Święcickiego,
- oddanie do użytku nowych sal porodowych i zabiegowych w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym,
- oddanie do użytku nowego pawilonu kardiochirurgicznego w Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera,
- pozyskanie dużych środków unijnych (tu kolejny ukłon w stronę Pana Marszałka Woźniaka) na budowę pawilonu onkologii dziecięcej w Szpitalu Klinicznym im. K. Jonschera.

Te działania, poza życzliwością Ministerstwa Zdrowia, możliwe były także dzięki wsparciu władz Samorządu Wielkopolski oraz Miasta Poznania. Życzliwość wóldarzy Miasta i Regionu zasługują na najwyższe uznanie. Przypominę, że to właśnie Pan Prezydent Jędrzej Solarski, „dobry duch” spraw naszej Uczelni w mieście Poznaniu, zainicjował coroczne wsparcie dla naszych szpitali, które — co pokazała epidemia — są ważnym elementem bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Poznania i Wielkopolski.

W ciągu ostatnich 4 lat pozyskaliśmy z Ministerstwa Zdrowia oraz Samorządu Województwa i z Urzędu Miasta ponad 280 mln zł dla naszych szpitali. Skala pozyskiwanych środków daje nadzieję na realizację w tej kadencji nowej potrzebnej inwestycji w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym, którego rozbudowę poparł przed tygodniem Senat Uczelni.

Szanowni Państwo,

Ale UMP to nie tylko inwestycje.

Nasza Uczelnia rozwija się także naukowo. Z inicjatywy Rektora Michała Nowickiego wzięliśmy udział w progra-

mie „Inicjatywa doskonałości — uczelnia badawcza”, czego efektem jest zwiększenie budżetu UMP o 21 mln zł w następnych 6 latach. Środki te będą przeznaczone na budowanie potencjału naukowego, tak byśmy mogli stać się pełnoprawną uczelnią badawczą. Nauka musi być naszym priorytetem, o co zadbają także nowe postacie naszej Universitas — Kanclerze Kolegiów Nauk. Rozpoczęliśmy od zapewnienia im sprawnych struktur administracyjnych, powołując wspólne Biuro Obsługi Kanclerzy Kolegiów Nauk. Chcemy także wzmocnić Sekcję Pozyskiwania Grantów w Dziale Nauki, oraz wdrożyć system stymulowania integracji organizacyjnej jednostek klinicznych i nauk podstawowych. Zmotywaniu do badań naukowych służyć będzie także utworzenie dodatkowego systemu premiowego w wysokości 1,5 mln rocznie dla pracowników naukowych za liczące się osiągnięcia publikacyjne.

Naszym dużym sukcesem jest uzyskanie środków na utworzenie Uniwersyteckiego Centrum Wsparcia Badań Klinicznych, za co dziękuję Panu Prezesowi Agencji Badań Medycznych Radosławowi Sierpińskiemu. To ogólnopolski projekt ABM, mający na celu rozwój komercyjnych i niekomercyjnych projektów badawczych w naukach medycznych, pozyskany dzięki staraniom Pana Dyrektora Rafała Staszewskiego. Centrum integrować będzie działalność wszystkich naszych szpitali klinicznych w zakresie badań klinicznych, a powstanie wkrótce w bezpośrednim sąsiedztwie tworzonego Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego. W ten sposób po latach koordynacja realizacji badań klinicznych powróci do Uczelni.

Dostojni Goście, Panie i Panowie,

Naszym bogactwem są doktoranci, którzy studiują w naszej Uczelni 171, a przede wszystkim studenci, których mamy obecnie blisko 7300, w tym ponad 900 studiujących w języku angielskim, a reprezentują oni 34 kraje z różnych kontynentów. Cieszy mnie fakt, że pomimo epidemii, także w tym roku zawitali w mury naszej uczelni nowi studenci kierunków anglojęzycznych. To potwierdzenie naszej renowy i dobrego przygotowania organizacyjnego. W tegorocznym, radosnym i zdalnym wyśpiewaniu *Gaudeamus* będzie brać udział ponad 1800 nowych studentów, w tym 193 studentów rozpoczynających studia w języku angielskim.

Gożąco i serdecznie witamy Was w społeczności Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Gratulujemy, bo okazaliście się najlepsi w rywalizacji o indeksy Uczelni. Wybór naszego Uniwersytetu to bardzo ambitna decyzja. Choć czekają Was wysokie wymagania, to ich owocem będzie znakomite przygotowanie do przyszłej kariery zawodowej.

Postanowiliśmy także dla Was — studentów — podjąć się jednej z trudniej-

szych reform w ostatnich latach. Powołaliśmy do życia Uczelniane Centrum Obsługi Studentów. Już niebawem będziecie tam mogli zarówno osobiście, jak i w formie zdalnej załatwić większość Waszych uczelnianych spraw.

Te szczególne czasy, w których przychodzi Wam rozpoczynać edukację, z pewnością będą wyglądały inaczej, niż rok temu. Ale zapewniam, że zrobiliśmy wszystko co możliwe, by nauczanie przebiegało sprawnie, a uczelnia pozostała miejscem przyjaznym. Wykłady i większość seminariów będzie prowadzona w systemie zdalnym. Na ćwiczenia zaprosimy Was do obiektów uniwersyteckich i szpitali klinicznych. Otwarte pozostają akademiki. Wierzymy, że wybierając zawody medyczne, wykażecie się odpowiedzialnością w przestrzeganiu zaleceń sanitarnych czasu pandemii.

W tych trudnych czasach pandemii dobrze, że Waszą dydaktyką przed i podyplomową pokierują kobiety — Panie Rektor Małgorzata Kotwicka oraz Ewa Wender-Ożegowska, wsparte 16-letnim doświadczeniem Waszego Przyjaciela Rektora Edmunda Grześkowiaka oraz energią nowych Dziekanów. Życzę Wam, byście dobrze czuli się w naszym gronie, choć część z nas, na początku będziecie znać jedynie z ekranu komputera. Pamiętajcie, że jesteście dla nas bardzo ważną częścią społeczności akademickiej. Macie dobre wzorce, bo Wasi poprzednicy, zesłorocznicy absolwenci kierunku lekarskiego zdali w tym roku LEP najlepiej w kraju. Dobrze zatem wykorzystajcie ten czas.

W przemówieniu inauguracyjnym kieruję tradycyjnie kilka słów do naszych studentów anglojęzycznych.

Dear first-year students, Ladies and Gentlemen

Welcome to the community of PUMS!

We are happy that you have chosen our School as a starting point for your professional career. This Fall you will be joining a community of 7 thousand students, including 900 international students who came from 34 countries enrolled in courses in the new academic year.

We will do our best to guarantee you the highest level of education and a good atmosphere to study. I hope that your time at our University will be successful, stimulating and enjoyable.

Szanowni Państwo,

Pytanie: co robić, by nie tracić czasu? Odpowiedź: doświadczać go w całej jego rozciągłości — to fragment z zapisów narratora „Dżumy”. Nie tylko wielkie osiągnięcia, ale wszystko, co wokół nas, jest ważne i istotne. Doceniamy to zwłaszcza po przyjsciu pandemii.

W naszych celach, także tych bliższych, nie zapominamy o pracownikach, rozwijając zaplecze socjalne. Pandemia ogra-

nizowała nasze urlopowe podróże w różne zakątki świata. Doceniliśmy — trochę z uwagi na okoliczności — odpoczynek w pięknej Polsce. Od przyszłego sezonu, powiększać będziemy stopniowo nasz ośrodek wypoczynkowy w Łazach o kolejne domki. W tym miejscu dziękuję wszystkim związkom zawodowym, za życzliwość dla tej decyzji.

Wiem również, że nie zmienilibyśmy Uczelni bez wspólnej pracy, często obciążonej poświęceniem i dużym wysiłkiem, pracy nas wszystkich. Dlatego od 4 lat ustanowiłem tzw. 14-stkę, czyli dodatkową pensję grudniową, której wysokość jest uzależniona od wyniku finansowego UMP. Będę się starał utrzymać tę gratyfikację, będącą wyrazem uznania i docenienia starań pracowników Uczelni, także w kolejnej kadencji.

Nakreślony program realizowaliśmy, przygotowując się jednocześnie do obchodów 100-lecia Uniwersytetu Poznańskiego oraz do wejścia w życie Ustawy 2.0. Jako jedna z pierwszych uczelni w Polsce dostosowaliśmy się do zmian prawno-organizacyjnych wynikających z tej Ustawy i, co ważne, przy uzyskaniu wewnętrznego konsensusu co do nowej struktury organizacyjnej Uniwersytetu, Senat UMP przyjął nowy Statut Uczelni. W tym miejscu chciałbym podziękować tym członkom władz Uczelni, którzy wspierali mnie w pierwszej kadencji, a zakończyli swoją misję — pani Dziekan Marii Iskrze, panu Rektorowi Michałowi Musielakowi, Panu Dziekanowi Jackowi Wysockiemu i Panu Kanclerzowi Lucjuszowi Zaprutce.

Szanowni Państwo,

Miłość bowiem żąda odrobiny przyszłości... — to kolejny cytat z „Dżumy”.

Dlatego obok osiągnięć starałem się nakreślić w tym przemówieniu plany na przyszłość zbieżne z tymi zawartymi w programie wyborczym na najbliższą kadencję. Ich szczegółową emanacją będzie dokument „Strategia rozwoju Uczelni na lata 2021–2030” przygotowywany przez Panią Rektor Dorotę Zozulińską-Ziółkiewicz oraz Dyrektora Pawła Uruskiego. Niech przyświeca im zdanie z „Dżumy” Alberta Camus: *Całe nieszczęście ludzi płynie stąd, że nie mówią jasnym językiem.*

Kończąc, po raz ostatni przytoczę słowa Alberta Camus, które powinniśmy rozumieć nie tylko dosłownie: *Każdy nosi w sobie dżumę, nikt bowiem nie jest od niej wolny. I trzeba czuwać nad sobą nieustannie, żeby w chwili roztrągnięcia nie tchnąć dżumy w twarz drugiego człowieka.* W tych trudnych czasach bądźmy dla siebie zawsze dobrzy i pełni szacunku, patrząc na drugiego człowieka ze szczególną troską i gotowością niesienia pomocy.

U progu nowego roku akademickiego życzę wszystkim pracownikom i studentom, by mimo trudności, w jakich

przyszło nam pracować, wspólne wysiłki przyniosły zamierzone efekty naukowe i dydaktyczne. Niechaj owoce naszych nieustannych starań, tak jak dotychczas, staną się powodem do dumy. Minione miesiące pokazały, że potrafimy wspólnie pracować i zjednoczyć się wokół ważnych idei. Dziś mogę powiedzieć, że nie tylko wierzę, ale mam pewność, że w naszej Uczelni nowy rok akademicki, tak jak to stanowi łacińska formuła, którą wypowiem za chwilę, „wypadnie dobrze, szczęśliwie i pomyślnie”.

PANIE I PANOWIE

Rok akademicki 2020/2021 w Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu ogłaszam za otwarty.

*Quod bonum, felix,
faustum fortunatumque sit.*

▲ Władze Rektorskie UMP

▲ Rektorzy Uczelni Poznańskich

▼ Podziękowania dla wolontariuszy – Studentów UMP

▲ CZSK – podziękowania dla pani poseł Jadwigi Emilewicz

▼ Rok akademicki 2020/21 otwarty

Inauguracja roku akademickiego pod znakiem pandemii

Inauguracja roku akademickiego 2020/2021 na naszym Uniwersytecie na pewno przejdzie do historii. Zorganizowana w czasie pandemii w Auli UAM, zgromadzić mogła tylko nielicznych przedstawicieli naszej akademickiej społeczności. Mimo to, a może dlatego, że wszyscy mieli świadomość wyjątkowości tej uroczystości, tegoroczne otwarcie roku akademickiego pełne było wzruszeń i odniesień do humanistycznych aspektów medycyny.

Uroczystość poprzedził krótki film na temat pracy Uniwersytetu w czasie pandemii. Pokazano laboratoria wykonujące badania w kierunku SARS COV-2 — do końca września w uniwersyteckim laboratorium, pierwszym w Wielkopolsce, wykonano 100 tysięcy oznaczeń próbek na obecność koronawirusa. Przedstawiono pracę uniwersyteckich szpitali klinicznych, które mimo ogromnych trudności, pracowały normalnie. Od pierwszych dni pandemii studenci jako wolontariusze masowo włączyli się do walki z pandemią. To największy w historii Uczelni studencki wolontariat liczący tysiąc osób. W filmie zaprezentowano też możliwości i efekty pracy on-line wykładowców i studentów.

Uroczystość otworzył JM Rektor profesor Andrzej Tykarski, który przywitał wszystkich zebranych w auli i tych, którzy uczestniczyli w tym wydarzeniu on-line. Z oczywistych powodów gro-

no przybyłych gości było o wiele mniej liczne niż zazwyczaj. Przybyli reprezentanci: Wojewody Wielkopolskiego — Maciej Bieniuk, Marszałka Województwa Wielkopolskiego — Paulina Stochniałek, Starosty Poznańskiego — Piotr Zaruski oraz Zastępcę Prezydenta m. Poznania — Jędrzej Solarski. W uroczystości uczestniczyli także rektorzy poznańskich uczelni, dyrektorzy szpitali klinicznych oraz reprezentacja pracowników i studentów naszego Uniwersytetu. Listy gratulacyjne z okazji Inauguracji nadesłał Prezydent RP Andrzej Duda, Premier Mateusz Morawiecki, Wicepremier Jadwiga Emilewicz, Ministrowie Nauki i Zdrowia.

Następnie JM Rektor profesor Andrzej Tykarski wygłosił przemówienie inauguracyjne. Wiele było w nim odniesień do „Dzumi” Alberta Camusa, podziękowań dla całej akademickiej społeczności, która zdaniem JM Rektora zdała najtrudniejszy egzamin, dając świadectwo dobra (Przemówienie JM Rektora w całości na stronie internetowej i w „Faktach UMP”).

Kolejnym punktem programu była immatrykulacja studentów. Poprowadziła ją Prorektor, profesor Małgorzata Kotwicka, która przyjęła ślubowanie od reprezentantów studentów pierwszego roku. Następnie JM Rektor dokonał immatrykulacji. Ślubowanie od reprezentantów studentów studiów anglojęzycznych przyjęła Prorektor, profesor Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz, a JM Rektor dokonał immatrykulacji.

Następnie głos zabrała Przewodnicząca Rady Samorządu Studentów Martyna Piszczek. Mówiła o tym, że wprawdzie rolę młodego pokolenia jest kwestionować, nie zgadzać się, być niepo-

ślusznym, ale niestety pandemia zabrała młodym ludziom to prawo. W szybkim tempie musieli dorosnąć, wykazać się dojrzałością. *Zostaliśmy wypchnięci na scenę, bez żadnych prób i zdawać nasz egzamin z odpowiedzialności* — mówiła Martyna Piszczek. Dodała, że ta trudna sytuacja pokazała, że nie potrzeba nam bohaterów, tylko armii młodych, dobrze wykształconych ludzi. W czasie pandemii na placu boju pozostali wykładowcy i studenci w wirtualnej przestrzeni.

Dla jednych i drugich był to trudny czas, może dlatego wyróżnienia, które przyznają studenci: *Amicus Studentium* i Wykładowca Roku przyniosły tyle wzruszeń.

Wyróżnienia *Amicus Studentium* otrzymały od studentów poszczególnych wydziałów następujące osoby:

- z Wydziału Lekarskiego prof. Michał Nowicki,
- z Wydziału Medycznego dr Agata Pietrzak,
- z Wydziału Farmaceutycznego prof. Anna Jelińska,
- z Wydziału Nauk o Zdrowiu mgr Monika Pyszczorska,
- a wykładowcami roku zostali:
- z Wydziału Lekarskiego dr Leszek Niepolski,
- z Wydziału Medycznego dr Grzegorz Zwierzchowski,
- z Wydziału Farmaceutycznego prof. Anna Jelińska,
- z Wydziału Nauk o Zdrowiu dr Katarzyna Wszolek.

Dziękując studentom za wyróżnienie, mgr Monika Pyszczorska czy prof. Anna Jelińska nie kryły wzruszenia, a prof. Michał Nowicki dodał, że są to najbardziej wzruszające chwile w jego dwudziestoletniej karierze.

▼ Immatrykulacja studentów

▼ Prof. Anna Jelińska uhonorowana tytułem *Amicus Studentium*

▲ Prof. Wojciech Dyszkiewicz odbiera nagrodę im. A.T. Jurasza

▲ Nagrody im. Wł. Biegańskiego otrzymują: prof. M. Figlerowicz, prof. L. Zaprutko, dr hab. J. Opydo-Szymaczek

W kolejnym punkcie programu Prorektor, profesor Ewa Wender-Ożegowska przedstawiła sylwetki laureatów Nagrody im. Prof. Antoniego Jurasza. Nagroda ta przyznawana jest w uznaniu za wkład w otwarcie uczelni na świat i rozwijanie współpracy międzynarodowej. Nagrodę Jurasza w tym roku otrzymali:

- profesor Wiesława Biczysko,
- i profesor Wojciech Dyszkiewicz.

Kandydatów do Nagrody Komedii przedstawił Prorektor, profesor Zbigniew Krasiński. Podkreślił, że w tym roku uhonorowani zostali wybitni, pracownicy Wielkopolskie, przyjaciele naszego Uniwersytetu, którzy w trudnym czasie hojnie, także materialnie, wspierali nasz Uniwersytet i szpitale kliniczne. Nagrodą i statuetką Komedy uhonorowani zostali:

- prezes Firmy VRP Wojciech Pawłowski,
- prezes Firmy Biofarm dr Waldemar Szwarczyński.

Prorektor, profesor Edmund Grześkowiak zaprezentował laureatów Nagrody im. Władysława Biegańskiego:

- Nagrodę I stopnia otrzymała prof. Magdalena Figlerowicz,
- Nagrodę II stopnia prof. Lucjusz Zaprutko,
- Nagrodę III stopnia dr hab. Justyna Opydo-Szymaczek.

Za wyróżnienie podziękowała prof. Magdalena Figlerowicz, dedykując nagrodę swoim znakomitym, nieżyjącym poprzednikom na stanowisku kierownika kliniki: profesorom Marii Chmielewej i Wojciechowi Służewskiemu.

Następnie odbyło się wręczenie dyplomów doktora habilitowanego. W tym roku stopień ten otrzymało 20 osób.

Od kilku lat za szczególne zasługi wyróżniani są także pracownicy administracji naszego Uniwersytetu nagrodą „Zorganizowani”. W tym roku laureatami zostali:

- Marcin Baraniak,
- Alicja Florkowska,
- Adriana Piniarska.

Dyrektor Generalny dr Rafał Staszewski w uzasadnieniu podkreślił, że w tym roku nagrodzone zostały osoby wspierające pracę laboratoriów uczelnianych i wolontariuszy w walce z pandemią.

Wykład inauguracyjny pt.: „SARS-CoV-2-wyzwanie XXI wieku” wygłosiła profesor Iwona Mozer-Lisewska kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych, która od pierwszych dni pandemii w Szpitalu Miejskim przy ul. Szwajcarskiej opiekuje się chorymi na COVID-19. Profesor Mozer-Lisewska podkreśliła, że nikt nie jest odporny na za-

każenie wirusem. Zaskakujące dla lekarzy jest to, że wirus jest ciągle niepoznany, zmienia swój profil, a przebieg choroby jest nieprzewidywalny. Na początku pandemii wszyscy poruszali się po omacku, obecnie stosowane są takie same strategie lecznicze jak na świecie. Nie zawsze oznaczają one zwycięstwo z chorobą. COVID-19 to ciężka choroba, mówiła profesor Mozer-Lisewska, której śmiertelność jest na poziomie 10 procent. Dotyka także personel medyczny. W poznańskim szpitalu zachorowało 37 osób z personelu medycznego, wszyscy wyzdrowieli. Nikt z Kliniki, kierowanej przez prof. Mozer-Lisewską nie uległ zakażeniu, co może oznaczać, że rygorystyczne przestrzeganie reżimów sanitarnych jest na razie jedynym sposobem walki z koronawirusem.

Kończąc uroczystość Inauguracji roku akademickiego 2020/2021 JM Rektor profesor Andrzej Tykarski podziękował całej akademickiej społeczności i wszystkim zaangażowanym w walkę z epidemią.

Hybrydowy występ naszego Chóru Uniwersyteckiego pod dyrekcją prof. Przemysława Pałki — część chórzystów śpiewała on-line, część z balkonu auli uniwersyteckiej — zakończył uroczystość. ■

▼ Wykład inauguracyjny prof. Iwony Mozer-Lisewskiej

▲ Nagroda im. prof. Antoniego Tomasza Jurasza

▼ Dr Waldemar Szwarczyński ze statuetką Komedy UMP 2020

▲ Przemówienie Przewodniczącej RUSŚ Martyny Piszczek

▲ Prezes Wojciech Pawłowski laureatem Komedy UMP 2020

▼ Wręczenie dyplomów doktora habilitowanego

▲ Nagrody „Zorganizowani” odbierają: Adriana Piniarska i Marcin Baraniak

▲ JM Rektor z Rzecznikiem UMP prof. Maciejem Wilczakiem

▼ Wspólne odśpiewanie *Gaudeamus igitur*

▲ Chór UMP uświetnia Inaugurację

Okiem Senatora

Z dniem 1 września rozpoczął pracę jeden z najważniejszych organów pozwalających na sprawne funkcjonowanie naszej Uczelni – Senat Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

W wyniku wyborów przeprowadzonych wśród społeczności akademickiej członkami Senatu, któremu przewodniczy JM Rektor prof. dr hab. Andrzej Tykarski, na kadencję 2020–2024 zostali:

- prof. dr hab. n. med. Tomasz Banasiewicz,
- prof. dr hab. n. med. Waldemar Bobkowski,
- prof. dr hab. n. med. Wiesław Bryl,
- prof. dr hab. n. farm. Judyta Cielecka-Piontek,
- prof. dr hab. n. med. Tomasz Kotwicki,
- prof. dr hab. n. med. Maciej Krawczyński,
- prof. dr hab. n. med. Maciej Lesiak,
- prof. dr hab. n. med. Michał Nowicki,
- prof. dr hab. n. med. Marek Ruchała,
- prof. dr hab. Beata Stanisz,
- prof. dr hab. n. med. Dorota Zozulińska-Ziólkiewicz,
- prof. dr hab. n. med. Ryszard Żaba,
- dr n. med. Magdalena Cerbin-Koczowska,
- dr hab. n. med. Maciej Cymerys,
- dr hab. n. med. Jarosław Szydłowski,
- dr hab. n. med. Marcin Żarowski,
- dr hab. n. o zdr. Jakub Żurawski,
- mgr Krystyna Piątkowska,
- lek. Piotr Przymuszała,
- Sandra Fabianowska,
- Damian Kamiński,
- Olga Pilor,
- Martyna Turalska.

Z głosami doradczymi w kadencji 2020–2024 zasiadają:

- prof. dr hab. n. farm. Edmund Grześkowiak,
- prof. dr hab. n. farm. Anna Jelińska,
- prof. dr hab. n. med. Małgorzata Kottwicka,
- prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kraśński,
- prof. dr hab. n. med. Ryszard Marciniak,
- prof. dr hab. n. med. Jarosław Walkowiak,
- prof. dr hab. n. med. Ewa Wender-Ożęgowska,
- prof. dr hab. n. med. Maciej Wilczak,
- prof. dr hab. n. med. Jacek Wysocki,

- prof. dr hab. n. med. Katarzyna Ziemińska,
- dr hab. n. med. Wiesław Markwitz,
- dr hab. n. med. Maciej Kaźmierczak,
- dr hab. n. med. Barbara Stawińska-Witoszyńska,
- dr n. med. Rafał Staszewski,
- dr Waldemar Szwarczyński,
- dr n. med. Paweł Uruski,
- mgr Barbara Maciałowicz,
- Martyna Piszczek.

Senat nowej kadencji pierwszy raz obradował 23 września 2020 r. w sali A Centrum Kongresowo-Dydaktycznego. 27-punktowy program obrad obejmował między innymi zagadnienia związane z korektami Ramowych Programów Nauczania, ramowymi planami studiów czy też zatwierdzeniem godzin e-learningu dla kierunków studiów na Wydziale Farmaceutycznym i Nauk o Zdrowiu. Senatorowie pozytywnie zaopiniowali zatrudnienie na stanowiskach profesora Uczelni: dr hab. Wiktorii Suchorskiej, dr hab. Mariusza Kaczmarka, dr hab. n. farm. Izabeli Muszalskiej-Kolos i dr hab. n. farm. Edyty Szalek.

Siedmiu osobom nadano stopień doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w tym dwie prace lek. Martynty Borowczyk i lek. dent. Anny

Bartkowiak decyzją Senatu otrzymały wyróżnienia. Na kadencję 2020–2024 powołano składy Rady Dydaktycznej Uczelni, Rady Nauki Uczelni i Senackiej Komisji ds. Współpracy z Zagranicą. Uchwalono także minimalne kryteria dorobku naukowego do ubiegania się o zatrudnienie w ramach konkursu na stanowisko profesora uczelni oraz Regulamin Nagród Rektora dla Nauczycieli Akademickich w roku 2020. Po wysłuchaniu prezentacji poświęconej planowanej inwestycji w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym Senat dał wyraz poparcia dla planów rozbudowy ORSK. Sprawy związane z funkcjonowaniem szpitali klinicznych Uniwersytetu obejmowały ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej czy też uzupełnienie składu Rady Społecznej SPSK 2. Stosowne uchwały Senatu tradycyjnie zostaną opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Tym pierwszym, krótkim wprowadzeniem zapraszam Państwa do śledzenia nowej rubryki Okiem Senatora, w której prezentowane będą relacje z posiedzeń Senatu Uczelni. ■

Prof. Dorota Zozulińska-Ziólkiewicz
Prorektor ds. Organizacji, Promocji
i Rozwoju Uczelni

▲ Obrady Senatu UMP prowadzone pod kierunkiem JM Rektora prof. Andrzeja Tykarskiego

▲ Komisja Skrutacyjna na czas pandemii w limitowanym do 3 osób składzie z Przewodniczącą prof. Beatą Stanisz

▲ Senatorowie uczcili pamięć śp. prof. Wojciecha Służewskiego

Supertalent w Medycynie

Organizowany od 2012 r. przez „Puls Medycyny” konkurs „Supertalenty w Medycynie”, w którego kapitule zasiadają między innymi prof. dr hab. Anna Latos-Bieleńska i prof. dr hab. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz, ma na celu wyłanianie najbardziej obiecujących młodych naukowców. W tegorocznej edycji w gronie 10 laureatów znalazło się aż dwoje przedstawicieli naszej Uczelni. Trzecie miejsce zajęła prof. dr hab. Ewelina Szczepanek-Parulska związana z Katedrą i Kliniką Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych. Miejsce ósme zajął dr Mateusz Puślecki.

▲ Profesor Ewelina Szczepanek-Parulska

Dziś prezentujemy sylwetkę, zainteresowania oraz osiągnięcia naukowej prof. dr hab. Eweliny Szczepanek-Parulskiej.

W 2008 roku ukończyła z wyróżnieniem Wydział Lekarski I na naszym Uniwersytecie. Od czasu studiów związana jest z Kliniką Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych. W 2010 roku uzyskała stopień doktora nauk medycznych, w 2015 roku stopień doktora habilitowanego, a w 2019 roku tytuł profesora nauk medycznych. W 2016 r. została specjalistą chorób wewnętrznych, a od 2018 r. jest również specjalistą w zakresie endokrynologii. Od kwietnia 2018 r. kieruje pododdziałem D2 Oddziału Klinicznego Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych Szpitala Klinicznego im. H. Święcickiego.

Dorobek naukowy laureatki jest imponujący i nie sposób wymieni tu wszystkich osiągnięć. Najważniejsze to: punkty Impact Factor 188,3, punkty MNiSW 3709, h-index (wg Web of Science) 15, liczba cytowań (wg Web of Science) 612 (510 bez autocytaowań). Jest autorką 57 polskich i 47 zagranicznych artykułów pełnotekstowych, 71 doniesień zjazdowych (36 krajowych, 35 zagranicznych), 35 rozdziałów w podręcznikach, w tym w 1 zagranicznego.

Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół chorób tarczycy i obejmują wady rozwojowe oraz zaawansowane (molekularne i obrazowe) metody diagnostyki zmian ogniskowych i zapaleń tarczycy. Wady roz-

wojowe (dysgenezyje) tarczycy (DT) mogą skutkować wrodzoną niedoczynnością, która nierozpoznana i nieleczona powoduje ciężkie upośledzenie rozwoju. Poznanie przyczyn DT pozwoliłoby wdrożyć metody wczesnego wykrywania i prewencji. W trakcie swojej działalności Profesor zgromadziła dużą grupę pacjentów z DT, w tym największą na świecie grupę chorych (ponad 100 osób) urodzonych z hemiagenezją tarczycy. Prowadzone przez nią badania przyczyniły się do lepszego poznania konsekwencji klinicznych DT (zwiększonego ryzyka subklinicznej niedoczynności, rozwoju zmian ogniskowych i schorzeń autoimmunizacyjnych), co ma bezpośrednie przełożenie na zalecenia postępowania z takim pacjentem. Ponadto, prowadziła pionierskie badania genetyczne, w których wraz z zespołem wykazała, że w powstawaniu hemiagenezji mogą być zaangażowane nie tylko geny bezpośrednio związane z samą tarczycą (jak dotychczas sądzono), ale również geny proteasomowe, związane m.in. z degradacją uszkodzonych białek w ustroju. Osiągnięcie tych rezultatów było możliwe dzięki zastosowaniu techniki sekwencjonowania nowej generacji, połączonego z analizą egzomu.

Drugim najistotniejszym obszarem Jej zainteresowań i osiągnięć jest zastosowanie sonoelastografii w diagnostyce choroby guzkowej, jak i zapaleń

tarczycy. Sonoelastografią (SE) jest nowoczesną metodą diagnostyczną, wykorzystującą ultradźwięki do badania elastyczności tkanek. Choroba guzkowa tarczycy, ze względu na powszechność występowania, jest schorzeniem społecznym. Ocena ryzyka ich złośliwości, podobnie jak ustalenie kogo, jak pilnie i w jaki sposób operować, jest codziennym wyzwaniem dla endokrynologa. Pozwala jednak uniknąć nieuzasadnionych lub powtarzanych zabiegów, niosących ryzyko powikłań. Dlatego tak ważne jest znalezienie metody, która pozwoli na wiarygodną, nieinwazyjną i tanią przedoperacyjną ocenę ryzyka złośliwości zmian w tarczycy. W badaniach prof. Eweliny Szczepanek-Parulskiej taką metodą okazała się SE. Okazała się ona bardziej przydatna niż inne wcześniej stosowane tzw. sonograficzne markery złośliwości, stwierdzone w konwencjonalnej ultrasonografii.

W ostatnich kilku latach profesor Szczepanek-Parulska buduje swój zespół badawczy, finalizując, aktualnie jako promotor, dwa doktoraty. Przedmiotem tych badań jest m. in. poszukiwanie genetycznych i ultrasonograficznych determinantów różnicujących gruczolaka i raka pęcherzykowego tarczycy oraz badanie związku pomiędzy gospodarką żelazem a czynnością tarczycy.

Za swoją działalność naukową i dydaktyczną była wielokrotnie nagradzana. Między innymi w 2010 i w 2015 roku Indywidualną Nagrodą Naukową Rektora Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, w 2010 i w 2012 roku Nagrodą Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Nagrodą Dydaktyczną Zespołową Ministra Zdrowia za „Atlas ultrasonografii tarczycy w ujęciu praktycznym”, Medalem Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego. Jest członkiem wielu towarzystw naukowych. Sprawuje opiekę naukową nad studentami, doktorantami oraz lekarzami specjalizującymi się w endokrynologii. Jest zaangażowana w popularyzację nauki, pisze artykuły do czasopism specjalistycznych. Ponadto, aktywnie włącza się w działalność na rzecz lokalnej społeczności. Dorocznie od 2013 r. bierze udział w akcjach Białej Niedzieli, podczas których zaangażowana jest w edukację pacjentów i badania przesiewowe USG tarczycy u mieszkańców Poznania.

Mam możliwość obserwacji rozwoju naukowego i zawodowego prof.

Eweliny Szczepanek-Parulskiej od momentu, kiedy jeszcze jako studentka z Koła Naukowego współpracowała ze mną przy projektach badawczych — mówi profesor Marek Ruchała, kierownik Katedry i Kliniki Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych. *Bardzo intensywna praca i, co należy podkreślić, samodzielnie wykonane prace badawcze pozwoliły mi jako promotorowi na przedstawienie Radzie Wydziału jej przewodu doktorskiego już w pierwszym roku po zakończeniu studiów. Dalsze etapy rozwoju naukowego przebiegały w równie imponującym tempie. W swoich dociekaniach naukowych próbuje rozwikłać niezwykle ważne z punktu widzenia endokrynologicznego dylematy kliniczne. Poszukuje różnych dróg i metod, które pozwoliłyby już na etapie przedszpitalnym na zróżnicowanie zmian łagodnych od złośliwych tarczycy. Jest to zagadnienie ogromnie istotne nie tylko z punktu widzenia zdrowotnego, ale i finansowego. Poczynając od metod obrazowych poprzez badania genetyczne — już na tym etapie badawczym udało się jej pozyskać wiedzę pozwalającą na redukcję ilości operacji tarczycy, dzięki odpowiedniej selekcji zmian ogniskowych kierowanych do biopsji. Jej determinacja i siła woli pozwalają mieć nadzieję na jej dalszy dynamiczny rozwój naukowy i merytoryczny. Na szczególną uwagę zasługują jej zdolności manualne i wyobraźnia przestrzenna, które pozwalają jej z powodzeniem realizować m. in. badania sonograficzne i biopsyjne. Na pochwałę zasługuje jej stosunek do pacjentów i współpracowników. Jej postępowanie cechuje duża doza dokładności i precyzja oraz wysoce etyczna postawa. Jest osobą, która wykazuje dużą umiejętność współpracy w zespole i koordynacji działań grupy współpracowników. Jest przykładem najlepszego połączenia zaangażowanego i merytorycznego klinicysty oraz poszukującego odpowiedzi na trudne pytania twórczego naukowca. Wszystkie te cechy predysponują ją do bycia liderem przedsięwzięć naukowych zarówno w obrębie macierzystego ośrodka, ale również na polu współpracy międzyośrodkowej — krajowej i zagranicznej. O precyzyjnym wykorzystaniu czasu i niezwykłych umiejętnościach organizacyjnych prof. Eweliny Szczepanek-Parulskiej niech świadczy fakt, że równocześnie z tak bogatą karierą naukową założyła rodzinę, urodziła dwóch synów i umiejętnie łączy obowiązki rodzica, lekarza i naukowca — podsumowuje profesor Marek Ruchała. ■*

▲ Wizualizacja budynku. StudioDNA

Dzieciaki Chojraki w nowej klinice

Ruszyła budowa nowych oddziałów onkologicznych Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej

W lipcu br. rozpoczęła się budowa nowego, onkologicznego skrzydła Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera przeznaczonego na potrzeby Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej.

Inicjatywę budowy podjęło w 2009 r. Stowarzyszenie Wspierania Transplantacji Szpiku i Onkologii Dziecięcej — Dzieciaki Chojraki, ponieważ, pomimo przeprowadzanych remontów i modernizacji, warunki hospitalizacji dzieci z chorobą nowotworową i pobytu ich rodziców w Klinice są bardzo trudne i znacznie odbiegają od obowiązujących obecnie europejskich i krajowych standardów. Celem inicjatywy było to, aby nie tylko spełnić wspomniane standardy, ale także zapewnić dzieciom i ich rodzicom poczucie bezpieczeństwa i zminimalizować poczucie lęku, które z dala od domu rodzinnego towarzyszy wielokrotnym i długotrwałym pobytom w szpitalu, podczas których prowadzone jest bardzo intensywne leczenie onkologiczne związane z licznymi objawami ubocznymi.

Szpital z prawdziwego zdarzenia

W 2013 r. Władze Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu przydzieliły na ten cel działkę budowlaną na terenie Szpitala Klinicznego im. K. Jonschera, a Stowarzyszenie Dzieciaki Chojraki sfinansowało opracowanie projektu architektoniczno-budowlanego i wykonawczego.

Nowe skrzydło Szpitala będzie miało trzy kondygnacje naziemne i jedną podziemną o całkowitej powierzchni

wynoszącej 3377 m². Na parterze znajdzie się zaplecze ambulatoryjne Kliniki wraz oddziałem dziennego pobytu, a także sala seminaryjna. Na pierwszym i drugim piętrze zlokalizowane będą oddziały onkologiczne, odpowiednio dla dzieci starszych i dzieci młodszych. W oddziałach znajdują się wyłącznie sale jedno- i dwułożkowe z zapleczem dostosowanym do całodziennego przebywania rodziców przy dziecku. W oddziale dzieci młodszych utworzone zostanie stanowisko intensywnej opieki neonatologicznej przeznaczone dla noworodków z wrodzoną chorobą nowotworową, którego dotąd brakowało Klinice. Z kolei na najniższej, podziemnej kondygnacji znajdują się dwie sale do prowadzenia ćwiczeń rehabilitacyjnych, których dotąd Klinika nie posiadała, a także pracownia cytofluorymetrii, pracownia patomorfologii i apteka leku cytostaticznego, które aktualnie pracują w bardzo trudnych warunkach, oraz zaplecze socjalne dla rodziców z kuchnią, jadalnią, łazienkami, pralnią i przechowalnią osobistych przedmiotów. Nowe skrzydło będzie połączone z budynkiem głównym Szpitala i nowymi blokami operacyjnymi. Całkowity koszt prac budowlanych oraz wyposażenia powstającego obiektu oszacowany został na około 31,5 mln zł, z czego 30 mln zł pokryte zostanie ze środków UE i budżetu Samorządu Wielkopolskiego, a wkład własny w wysokości 1,5 mln zł zapewniła Fundacja DKMS. Przetarg na realizację inwestycji wygrał koncern budowlany Skanska, który w dniu 15 lipca podpisał odpowiednią umowę z Uniwersytetem Medycznym im. Karola Marcinkowskiego. Zgodnie z tą umową inwestycja powinna zostać sfinalizowana do końca 2021 r.

Znaczenie inwestycji dla wielkopolskiej onkologii dziecięcej jest trudne do przecenienia. Realizacja projektu rozbudowy Szpitala Klinicznego im. Karola Jonschera o nowe dziecięce oddziały onkologiczne wraz z ich zapleczem przeniesie warunki hospitalizacji dzieci z chorobami nowotworowymi, a także możliwości ich diagnostyki i leczenia w zupełnie nowy, niedostępny dotąd, wymiar. Spełnione zostaną wszystkie międzynarodowe i krajowe standardy obowiązujące w onkologii dziecięcej, o czym jeszcze niedawno można było jedynie marzyć. Rodzice przez długie tygodnie opiekujący się dziećmi zyskują godne warunki pobytu przy chorym dziecku. Poprawią się warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Szpital zyska, po dotychczasowych oddziałach onkologicznych, znaczne przestrzenie do zagospodarowania, których obecnie tak bardzo brakuje. Ale przede wszystkim dzieci z Poznania i Wielkopolski, które zachorują na nowotwór,

przez kilka następnych dekad będą miały zapewnione najlepsze warunki leczenia, przy mamie i przy tacie.

Zaangażowanie wielu podmiotów

Pozyskanie środków na realizację projektu stało się możliwe przede wszystkim dzięki życzliwości i bezcennemu wsparciu wielu osób i instytucji, na czele z Wielkopolskim Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Miasta Poznania, Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu i Fundacją DKMS.

W tym miejscu należy wspomnieć, że powstałe w 1999 r. Stowarzyszenie Dzieciaki Chojraki, które wystąpiło z inicjatywą budowy nowych dziecięcych oddziałów onkologicznych wraz z ich zapleczem, wcześniej sfinansowało — ze środków zebranych w latach 1999–2005 — budowę i wyposażenie nowego Oddziału Transplantacji Szpiku, który został oddany do użytku w 2005 r. Po 2005 r. Stowarzyszenie

pokryło koszty remontu dwóch oddziałów onkologicznych i zaplecza laboratoryjnego Kliniki, na bieżąco finansuje zakupy aparatury medycznej, odczynników, leków, fachowej literatury oraz pobyty rodziców w przyklinicznym hostelu, a także wspiera rodziny dzieci po transplantacji szpiku i szkolenie personelu medycznego. Więcej informacji o Stowarzyszeniu i jego działalności można znaleźć na stronie internetowej www.dzieciakichojraki.pl.

Jednak działalność Stowarzyszenia i realizacja stawianych przez nie celów nie byłyby możliwe, gdyby nie wsparcie i ofiarność rzeszy osób i instytucji, które zechciały nam pomóc i pomagają nadal. Dzięki nim jesteśmy coraz bliżej realizacji naszego przewodniego hasła zgodnie z którym „dzieciom z chorobą nowotworową chcemy zapewnić najlepsze leczenie, w najlepszych warunkach, najlepiej przy Mamie i Tacie”. ■

Prof. dr hab. med. Jacek Wachowiak

▼ Rozpoczęcie budowy. Fot. M. Flader

POPRAWA JAKOŚCI OPIEKI NAD DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ Z CHOROBA NOWOTWOROWĄ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM POPRZEZ PRZEBUDOWĘ I ROZBUDOWĘ BUDYNKU SZPITALA KLINICZNEGO IM. K. JONSCHERA U.M. IM. K. MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU ORAZ ZAKUP NIEZBĘDNEGO SPRZĘTU

Umowa nr: RPWP.09.01.01-30-0001/19-00, Oś priorytetowa: 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego.
Działanie 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną. Poddziałanie 9.1.1. Infrastruktura ochrony zdrowia.

Okres realizacji projektu: 01.03.2020-31.12.2022.

Wartość projektu: 31 600 000,00 zł.

Wartość dofinansowania: 30 020 000,00 zł.

Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego UMP

Lider zmian w ochronie zdrowia

Szpital Kliniczny *Przemienienia Pańskiego* Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu został laureatem **III edycji konkursu „Liderzy zmian w ochronie zdrowia. Leaders of VBHC” w kategorii: Organizacja przyjazna Pacjentowi.**

Spośród 56 zgłoszeń placówek medycznych z całej Polski 17-osobowa kapituła konkursowa, w skład której wchodził m.in. **Minister Zdrowia Adam Niedzielski oraz Rzecznik Praw Pacjenta Bartłomiej Chmielowiec**, a także znakomite osobistości świata medycznego, wybrała projekt „Akademia opiekuna” do grona 6 laureatów. Jak podkreślał podczas wręczania nagrody Rzecznik Praw Pacjenta Bartłomiej Chmielowiec, nasza placówka wyróżnia się na tle innych szpitali, co potwierdzają pozytywne opinie zarówno na temat samego projektu, jak i całej jednostki.

„Akademia opiekuna” to inicjatywa realizowana w latach 2018–2019, której ideą jest przeprowadzanie **szkoleń z zakresu opieki nad pacjentami przewlekle chorymi**, przebywającymi pod opieką osób bliskich w warunkach domowych. Zajęcia prowadzone w trybie jednodniowym oferują uczestnikom część teoretyczną z zakresu pielęgnacji pacjenta, warsztaty z psychologiem oraz część praktyczną prowadzoną przez pielęgniarkę i ratownika medycznego. **W siedmiu edycjach szkoleń wzięło udział blisko 100 uczestników**, a ogromne zainteresowanie z powodzeniem zapewniłoby frekwencję na kolejnych spotkaniach. Szkolenia odbyły się dzięki wsparciu finansowemu pozyskanemu z budżetu miasta Poznania.

W gronie 16 nominowanych w preselekcji projektów znalazł się również **drugi projekt** zgłoszony przez nasz Szpital w kategorii: Zarządzanie jakością — zarządzanie bezpieczeństwem pacjenta, pt. **„Wzrost bezpieczeństwa opieki nad pacjentami onkologicznymi”**.

Zarówno obecność w gronie zwycięzców, jak i nominowanych konkursu, promującego **najwyższe standardy zarządzania** podmiotami leczniczymi, w tym **upowszechnianie**

▲ Statuetka Liderzy zmian w ochronie zdrowia

nianie najlepszych praktyk i rozwiązań w zakresie monitorowania jakości opieki, optymalizacji procesów na rzecz bezpieczeństwa i skuteczności leczenia, wzmacniania pracy zespołowej oraz skutecznej profilaktyki i edukacji, niezmiernie nas cieszy. Czujemy się docenieni jako liderzy zmian w polskim systemie ochrony zdrowia, którzy wyprzedzają rozwiązania systemowe, wsłuchując się w oczekiwania Pacjentów. Wierzymy, że **wyróżnienia są efektem pracy całego zespołu Szpitala**, który w swoich codziennych inicjatywach stawia na komfort Pacjentów i kompleksową, specjalistyczną opiekę. Mamy nadzieję w najbliższej przyszłości kontynuować te działania, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi podmiotami, tak aby dobre praktyki były upowszechniane na jak największą skalę.

Ze szczegółowymi informacjami na temat konkursu można zapoznać się na stronie: <https://liderzy-zmian.pl>. ■

Karolina Moszyńska

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. W. Degi UMP

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi dzięki wprowadzonemu bezwzględному rygorowi sanitarnemu na każdym etapie hospitalizacji, w tym obowiązujących założeń w kryteriach kwalifikacji i prowadzenia okołoperacyjnego chorych ortopedycznych, lecząc, zapewniając maksymalny poziom bezpieczeństwa zarówno pacjentom, ich opiekunom, jak i całemu personelowi. Pozwala to na wykonywanie nawet bardzo skomplikowanych zabiegów operacyjnych w czasie epidemii SARS-CoV-2.

Nowatorska operacja metodą dr. Paleya

8 maja 2020 roku w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym odbyła się **nowatorska operacja rekonstrukcji wrodzonego niedorozwoju kości piszczelowej typu IVB** wg klasyfikacji dr Paleya.

Tutejszy Szpital jest **jednym z dwóch ośrodków w Polsce** wykonujących operacje metodą dr Paleya, dzięki czemu dzieci, które wymagają leczenia ortopedycznych wad wrodzonych, nie muszą wyjeżdżać na leczenie do innych placówek

w Europie czy Stanach Zjednoczonych. Skomplikowane zabiegi z wykorzystaniem nowoczesnego instrumentarium z powodzeniem wykonują wysokiej klasy lekarze specjaliści z oddziałów dziecięcych Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. W. Degi, których kwalifikacje potwierdzają stosowne certyfikaty.

Zabieg operacyjny u 4-letniej pacjentki wykonał zespół Kliniki Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej, kierowanej przez prof. dr hab. med. Tomasza Kotwickiego. Operacja została zaplanowana i przeprowadzona przez dr n. med. Miluda Shadiego w asyście dr hab. med. Piotra Janusza oraz lek. Łukasza Stępniaaka. Stanowiła ona kolejny etap rozłożonego na wiele lat leczenia chorego dziecka.

W związku z tym, że operacja była starannie zaplanowana i przygotowana z dużym wyprzedzeniem, **Szpitalowi udało się uzyskać indywidualną zgodę z Ministerstwa Zdrowia na zastosowanie w leczeniu pacjentki preparatu BMP** (białko morfogenetyczne kości), co znacznie poprawia szansę uzyskania silnego zrostu kostnego. Istotnym elementem operacji było pozostawienie aktywnego

nych chrząstek wzrostowych kości. Ma to na celu podtrzymanie naturalnego wzrostu kości na długość i daje szansę na mniejszą różnicę w długości kończyn u dziecka.

U operowanej dziewczynki zdiagnozowano wadę obejmującą wszystkie wymienione powyżej elementy deformacji. Wada uniemożliwiała obciążanie kończyny i chodzenie. Przeprowadzona w dniu 8 maja operacja była kolejną z serii zaplanowanych w ramach rozłożonego na kilka lat kompleksowego leczenia. Wcześniej dziecko zostało poddane leczeniu operacyjnemu przygotowawczemu, natomiast pomyślny przebieg obecnego etapu ma decydujące znaczenie dla funkcjonowania kończyny i możliwości chodzenia. W przyszłości pacjentka wymagać będzie dalszego leczenia, polegającego na wydłużeniu podudzia. Dzięki pozostawieniu aktywnej chrząstki wzrostowej istnieje szansa na redukcję liczby operacji. Wczesny wynik operacji napawa optymizmem, a dalsze powodzenie leczenia uzależnione jest od bliskiej współpracy pacjenta z lekarzem prowadzącym i przebiegu usprawniania.

Nadanie sali seminaryjnej imienia prof. Witolda Marciniaka

W dniu 31 lipca 2020 r. w Szpitalu odbyła się wyjątkowa uroczystość nadania sali seminaryjnej, dawnej biblioteki, imie-

ologii Dziecięcej oraz prof. dr. hab. med. Tomasza Kotwickego — Kierownika Kliniki Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej, miał miejsce kolejny ważny moment uroczystości. W uznaniu za wybitne osiągnięcia dla polskiej i światowej ortopedii i rehabilitacji **prof. dr hab. Witold Marciniak został odznaczony** przez Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne **Medalem im. Prof. Wiktora Degi**.

Podziękowania i gratulacje laureatowi złożyli dawni współpracownicy i uczniowie, dla których prof. Marciniak stanowił niedościgniony wzór wyculonego na cierpienie drugiego człowieka lekarza oraz wybitnego pedagoga i naukowca. Przywołano wyjątkowe osiągnięcia Pana profesora, m.in. stworzenie Poznańskiej Kliniki Ortopedii Dziecięcej oraz opracowanie podręcznika ortopedii, będącego również obecnie obowiązkową pozycją dla przyszłych lekarzy ortopedów. Wspomniano ponadto ostatnią inicjatywę prof. Marciniaka, powstałą w 2015 r. Fundację Witolda Marciniaka i Krystyny Alwin na Rzecz Rozwoju Ortopedii Dziecięcej, której celem jest m.in. ukierunkowanie ortopedii dziecięcej na innowacyjne leczenie wad wrodzonych narządu ruchu noworodków i dzieci oraz wspieranie działalności w zakresie rehabilitacji i profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży.

Swoje podziękowanie i wyrazy uznania za wybitne osiągnięcia dla ortopedii dziecięcej złożył na ręce Pana profesora również Dyrektor Szpitala.

▲ Nadanie sali seminaryjnej imienia profesora Witolda Marciniaka

nia prof. Witolda Marciniaka. W wydarzeniu obok Dyrekcji Szpitala oraz Kierowników Klinik wzięli udział przedstawiciele władz Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu: prof. dr hab. Jacek Wysocki — Dziekan Wydziału Lekarskiego, dr hab. Maciej Cymerys — Prodziekan Wydziału Lekarskiego oraz prof. dr hab. Małgorzata Kotwicka — Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu. Obecni byli ponadto prof. dr. hab. Leszek Romanowski — Prezes Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego, prof. dr hab. Jacek Kruczyński — Sekretarz Kapituły Medalu im. Prof. Wiktora Degi oraz prof. dr hab. Andrzej Nowakowski — Redaktor Naczelny czasopiśma „Chirurgia Narządów Ruchu i Ortopedia Polska”.

Uroczystość rozpoczęła się przecięciem wstęgi przez honorowego gościa — prof. dr hab. Witolda Marciniaka, któremu asystowali prof. Jacek Wysocki oraz Dyrektor Szpitala dr Przemysław Daroszewski. Po przywitaniu wszystkich przybyłych gości przez organizatorów wydarzenia tj. prof. dr. hab. Marka Józwiaka — Kierownika Kliniki Ortopedii i Trauma-

Letnia Szkoła Chirurgii Ręki

W dniach 11–12 września br., w Klinice Traumatologii, Ortopedii i Chirurgii Ręki naszego Szpitala odbyła się Letnia Szkoła Chirurgii Ręki. Była to inauguracyjna edycja nowej inicjatywy Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki. Pomysłodawcą wydarzenia jest dr n. med. Piotr Czarnecki, Prezes Towarzystwa. Wydarzenie było skierowane do szkolących się członków Towarzystwa z szeroko pojętej tematyki chirurgii ręki. Ograniczenie uczestników biorących udział w zajęciach do niewielkiej grupy umożliwiło im bezpośredni kontakt z prowadzącymi, co sprzyjało dyskusji, ale pozwoliło także na utrzymanie wymaganego dystansu społecznego w dobie panującej epidemii SARS-CoV-2.

Wydarzenie zostało uroczystie rozpoczęte przez Dyrektora Szpitala dr. Przemysława Daroszewskiego, Kierownika Kliniki Traumatologii, Ortopedii i Chirurgii Ręki, prof. dr. hab. Leszka Romanowskiego oraz Prezesa Piotra Czarneckiego.

▲ Praktyczne warsztaty Letniej Szkoły Chirurgii Ręki

Zajęcia przeprowadzone zostały przez specjalistów i rezydentów zrzeszonych w Polskim Towarzystwie Chirurgii Ręki, którzy na co dzień pracują w Klinice Traumatologii, Ortopedii i Chirurgii Ręki. Pierwszy dzień spotkania miał charakter teoretyczny, a poruszane zagadnienia obejmowały m.in. badanie kliniczne ręki, leczenie złamań, uszkodzeń ścięgien oraz nerwów. W drugim dniu uczestnicy mieli możliwość doskonalić swoje umie-

jętności mikrochirurgiczne, odbyć trening endoskopowy oraz wziąć udział w warsztatach szycia ścięgien i zespalania złamań.

Dzięki współpracy Szpitala i Towarzystwa uczestnictwo w wydarzeniu było przystępne i pozwoliło na rozwój i doszkalanie polskich chirurgów ręki. Liczymy na dalszą owocną współpracę. ■

Opr. Agnieszka Wróblewska

Ginekologiczno-Położniczy Szpital Kliniczny UMP

Od początku epidemii braliśmy aktywny udział w przeciwdziałaniu COVID-19. Hospitalizowaliśmy pacjentki z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem koronawirusem z terenu województwa wielkopolskiego. Były to przyjęcia o charakterze planowym, odbywające się zgodnie z wdrożonymi procedurami, pozostające bez jakiegokolwiek wpływu na bieżące funkcjonowanie Szpitala, w szczególności nie zagrażające bezpieczeństwu pozostałych pacjentów oraz personelu. Pozostawaliśmy także w gotowości do przyjęcia noworodka zakażonego koronawirusem bądź urodzonego przez zakażoną matkę.

Szpital przy Polnej został uwzględniony również w ramach **nowej strategii walki z koronawirusem**. Decyzją wojewody wielkopolskiego **Szpital przy Polnej realizować ma świadczenia opieki zdrowotnej na rzecz pacjentów z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2** w zakresie ginekologii i położnictwa oraz neonatologii. Świadczenia te będą udzielane w obrębie wydzielonych w strukturze Oddziałów: Izolacyjnego Położniczo-Ginekologicznego oraz Izolacyjnego Noworodka II.

Niezależnie od tej powierzonej szczególnej roli Szpital prowadzi swoją zasadniczą działalność. Przyjęcia pacjentek odbywają się normalnie, nie obowiązują już żadne ograniczenia w tym zakresie. Jednakże koniecznym jest wykonanie przez pacjentkę testu w kierunku koronawirusa. Szpital współpracuje w tym obszarze z Uniwersytetem Medycznym – pacjentki mogą wykonać test w mobilnym punkcie pobrań drive thru.

Szpital może też już, na niewielką skalę, wykonywać we własnym zakresie badania w kierunku SARS-CoV-2. Cen-

tralne Laboratorium uzyskało wpis na prowadzoną przez Ministerstwo Zdrowia listę laboratoriów COVID.

Dzięki środkom finansowym przekazanych szpitalom klinicznym przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego przy wydatnym udziale władz Uniwersytetu Medycznego udało się zrealizować zakupy niezbędnej aparatury medycznej. Szpital posiadał m. in. mobilny aparat RTG, kardiomonitor, pompy infuzyjne, respirator transportowy oraz środki ochrony osobistej.

W dalszym ciągu obowiązuje zakaz odwiedzin. Wprowadzone zostały szczególne zasady obecności osób towarzyszących pacjentkom w porodzie i bezpośrednio po nim.

Reżim sanitarny obowiązuje pracowników Szpitala i osoby udzielające świadczeń na podstawie umów cywilnoprawnych. Przed rozpoczęciem pracy każda osoba poddawana jest pomiarowi temperatury. Obowiązuje nakaz noszenia maseczki na terenie Szpitala, także na dziedzińcu i parkingu. Bezpośrednie kontakty ograniczane są do minimum.

Wystąpiły pojedyncze przypadki zakażenia koronawirusem wśród personelu Szpitala, jednakże dzięki wprowadzonym procedurom i sprawnym, zdecydowanym działaniom nie doszło do rozprzestrzenienia się wirusa na inne osoby.

Szpital powraca też do aktywności na polu działalności dydaktycznej. Przed nami wyzwanie jakim jest rozpoczęcie roku akademickiego i związana z tym konieczność zapewnienia warunków bezpiecznej dla wszystkich realizacji zajęć ze studentami. ■

dr n. med. Maciej Sobkowski
Dyrektor Szpitala

VIII Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi

Rak głowy i szyi nie czeka, zgłoś się do specjalisty!

W dniach od 21 do 25 września odbył się kolejny Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi w ramach kampanii „Zrozumieć Nowotwory Głowy i Szyi”.

Kampania *Make Sense*, prowadzona przez European Head and Neck Society (EHNS), ma na celu **podniesienie świadomości na temat nowotworów głowy i szyi oraz długofalowe poprawienie wyników leczenia** poprzez edukację, zwracanie uwagi na wczesne objawy choroby i skierowanie na multidyscyplinarne leczenie. W Polsce kampania prowadzona jest przez Polskie Towarzystwo Nowotworów Głowy i Szyi, na którego czele stoi prof. dr hab. Wojciech Golusiński — inicjator kampanii w Polsce, kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Głowy, Szyi i Onkologii Laryngologicznej WCO w Poznaniu, twórca Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi, Prezydent European Head and Neck Society.

Nowotwory głowy i szyi stanowią siódmą co do częstości występowania grupę nowotworów złośliwych na świecie. W ostatnich latach coraz częściej raki te rozpoznaje się u osób młodych. Dane WHO pokazują, iż każdego roku na świecie rozpoznaje się 600 000 nowych zachorowań na nowotwory głowy i szyi, a 350 000 osób umiera z tym rozpoznaniem. Jednocześnie tempo wzrostu nowo rozpoznawanych nowotworów stale przyspiesza.

Pandemia wirusa SARS-CoV-2 sprawiła, że znacząco spadła liczba rozpoznania nowych przypadków nowotworów głowy i szyi. Wpływ na to mają dwa czynniki: strach ludzi przed pójściem do lekarza w obawie przed zakażeniem SARS-CoV-2 oraz reorganizacja służby zdrowia w związku z pandemią, opóźniająca proces diagnostyki. *Należy o tym mówić głośno — nowotwory nie poczekają na koniec pandemii. Nie można zwlekać z wizytą u lekarza w momencie, kiedy pojawiają się u nas niepokojące objawy.*

Nowotwory głowy i szyi, które obejmują wszystkie nowotwory górnego odcinka drogi oddechowo-pokarmowej w tym: wargę, jamę ustną, język, gar-

▲ Profesor Wojciech Golusiński

dło środkowe (migdałki), jamę nosowo-gardłową, gardło dolne, krtań, nos, zatoki przynosowe, podstawę czaszki, oczodół, ślinianki, ucho zewnętrzne, środkowe i wewnętrzne, nowotwory zlokalizowane na szyi (układ chłonny, tarczycza) oraz skórę głowy i szyi, ze względu na swoje umiejscowienie **rozwijają się skrycie** i wywołują objawy niezwiązane z infekcją górnych dróg oddechowych, takie jak: **pieczenie języka; niegojące się owrzodzenie oraz czerwone lub białe naloty w jamie ustnej; ból gardła, ból w trakcie oraz problemy z przełykaniem; przewlekła chrypka; guz na szyi; niedrożność nosa lub krwawy wyciek z nosa**. Wczesne rozpoznanie jest podstawą ich skutecznego leczenia w wielospecjalistycznych ośrodkach. Pozwala na zastosowanie mało inwazyjnego leczenia, zmniejsza szansę wystąpienia wznowy oraz, co najważniejsze, umożliwia szybki powrót pacjenta do zdrowia oraz pracy. Oprócz tradycyjnych metod, takich jak chirurgia czy radiochemioterapia, pojawiły się również nowe możliwości leczenia — chirurgia robotowa we wczesnym stadium zaawansowania choroby nowotworowej oraz immunoterapia w zaawansowanych stadiach.

Taki też jest cel tegorocznej kampanii Make Sense „Rak głowy i szyi nie cze-

ka, zgłoś się do specjalisty” — przekonać ludzi, aby nie bali się i zasięgnęli pomocy specjalisty, kiedy zauważą chociaż jeden z wymienionych powyżej objawów utrzymujący się dłużej niż 3 tygodnie — mówi profesor Golusiński.

Działania informacyjno-edukacyjne oraz bezpłatne badania prowadzone były w wielu miastach Polski, także w Poznaniu. Na badania zapraszano były osoby, które zaobserwowały u siebie jeden z sześciu powyższych objawów utrzymujący się przez 3 tygodnie lub znajdujący się w grupie podwyższonego ryzyka (osoby palące, nadużywające alkoholu oraz narażone na infekcję wirusem brodawczaka ludzkiego).

W tym roku, na terenie Poznania, VIII Europejski Tydzień Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi został objęty patronatem honorowym przez: Wojewodę Wielkopolski — Łukasza Miłkołajczyka, Marszałka Województwa Wielkopolskiego — Marka Woźniaka, Prezydenta Miasta Poznania — Jacka Jaśkowiaka, Dyrektora Wielkopolskiego Centrum Onkologii — profesora Juliana Malickiego, Wielkopolską Izbę Lekarską, Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu — profesora Andrzeja Tykarskiego, Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Poznaniu oraz Polskie Towarzystwo Psychoonkologiczne. ■

Kształcenie chirurgów

Nasza Uczelnia z każdym rokiem kształci coraz większą liczbę studentów. Dlatego dużym wyzwaniem jest takie zorganizowanie procesu dydaktycznego, żeby jak najlepiej uczyć i jednocześnie stworzyć jak najlepsze warunki do nabywania umiejętności praktycznych.

Koordynatorem kształcenia z chirurgii na naszym Uniwersytecie jest Prorektor, profesor Zbigniew Krasieński. To właśnie z jego inicjatywy 21 września odbyło się spotkanie kierowników klinik chirurgicznych, które poświęcone było kształceniu studentów w dziedzinie chirurgii.

Ideą nowego programu kształcenia przyszłych chirurgów jest jak największe wystandaryzowanie wiedzy

z poszczególnych dziedzin chirurgii. Dlatego opracowany został jednolity szablon zajęć, według którego uczyć będą się studenci. Wszystkie programy będą także dostępne on-line po to, żeby ułatwić studentom naukę. Proponowane zmiany wejdą w życie za rok, tak więc jest jeszcze czas, żeby wszystkie bloki tematyczne z poszczególnych dziedzin chirurgii odpowiednio przygotować. Istotą tego programu jest ujednolicenie nauczania chirurgii, a także zainteresowanie nią większej grupy studentów już na trzecim roku. Obecnie trwają prace nad założeniami tego projektu, które koordynuje profesor Jerzy Harsymczuk. Nie jest tajemnicą, że specjalizacja z chirurgii nie cieszy się dużym zainteresowaniem, liczba lekarzy tej specjalności spada, stąd ofensywa i proponowane zmiany w kształceniu z chirurgii. ■ hc

▲ Prorektor profesor Zbigniew Krasieński

Plenerowa siłownia w Klinice Psychiatrii Dorosłych

26 sierpnia, przy Oddziale B Kliniki Psychiatrii Dorosłych otwarta została plenerowa siłownia. Jest ona przeznaczona głównie dla pacjentów Kliniki, dla których ruch na świeżym powietrzu jest istotnym elementem terapii.

Inicjatorem powstania plenerowej siłowni był kierownik Katedry Psychiatrii, profesor Jan Jaracz. Fundatorem urządzeń siłowni i prac związanych z ich montażem jest firma Biofarm, dlatego honorowym gościem uroczystego otwarcia obiektu był dr Waldemar Szwarczyński, prezes firmy Biofarm, a jednocześnie Przewodniczący Rady Uczelni. Urządzenie plenerowej siłowni to koszt 17 tysięcy złotych. Ale, jak podkreślił dr Waldemar Szwarczyński, to tylko część wsparcia jakiego Uczelnia udzieliła firma. Do tej pory Biofarm wspomógł Uczelnię kwotą około 3 milionów złotych, przeznaczonych głównie na zakup środków ochrony bezpieczeństwa w związku z pandemią.

Otwarta właśnie plenerowa siłownia służyć będzie głównie pacjentom, ale mogą z niej oczywiście korzystać także pracownicy Oddziału. ■ hc

▲ Otwarcie plenerowej siłowni przy Oddziale B Kliniki Psychiatrii Dorosłych, od lewej (w pierwszym rzędzie) dyrektor Paweł Daszkiewicz, dr Waldemar Szwarczyński, profesor Filip Rybakowski

Profesor Łuczak, literatura i powidła

Rozmowa z dr Haliną Bogusz, laureatką IX edycji Konkursu literackiego dla lekarzy, współautorką książki „Moje Palium” – wywiadu rzeki z Profesorem Jackiem Łuczakiem

Są dwa powody naszej dzisiejszej rozmowy, a wspólnym ich mianownikiem jest literatura. Pierwszym jest ukazanie się książki „Moje Palium” – wywiadu rzeki z Profesorem Jackiem Łuczakiem, której jest Pani współautorką. Kiedy powstał pomysł napisania tej książki i jak wyglądały prace nad nią?

– Pierwsza myśl powstała jeszcze w okresie mojej pracy w hospicjum. Byłam tam pełnomocnikiem Dyrektora Szpitala Przemienienia Pańskiego, do którego hospicjum należy. Współpraca z Panem Profesorem, którą poczytuję sobie za zaszczyt, była inspirująca i myśl o książce zdawała się być naturalna, jednak wtedy skończyło się tylko na deklaracjach. Kolejny impuls pojawił się, gdy przyjechała z Paryża doktor Martyna Tomczyk (doktor etyki z Sorbony) i zaproponowała Panu Profesorowi napisanie książki. Zostałam zaproszona do tego projektu i tak się zaczęło. Była jesień 2017 roku. Pamiętam, jak siedzieliśmy przy długim sosnowym stole, w domu Pana Profesora, popijając zieloną herbatę... „Musicie się pośpieszyć, bo ja mogę umrzeć” – to zdanie Pana profesora było w pewnym sensie naturalne – jednak chyba żadnemu z nas nie przyszło do głowy, jak bardzo okaże się prawdziwe. Krótko potem Profesor trafił w ciężkim stanie do szpitala. Kiedy tylko poczuł się lepiej, zaczął nagrywać swoje wspomnienia. To był jeden z podstawowych materiałów do pracy nad tekstem. Drugim były odpowiedzi na nasze pytania. Dość szybko doszliśmy, wspólnie z wydawcą, do wniosku, że pisanie jednego tekstu na cztery ręce jest niemożliwe, stąd podział książki na dwie części – historyczną (DROGA) i etyczno-lekarską (OBECNOŚĆ). Po zapoznaniu się ze „szpitalnymi” nagraniami i mając w pamięci wiele naszych rozmów z czasu mojej pracy w hospicjum, miałam mnóstwo pytań. Wysyłałam je mailem i Profesor odpowiadał. Pisał zwykle dużo, ze szczegółami, fotograficznie, ale nie dało się często „zobaczyć” tego, o czym pisał. Jak wyglądał Vittorio Ventafridda? Wysoki? Szczupły? Jak brzmiał jego głos? To były szczegóły, które starałam się wydobyć z pamięci Pana Profesora. „Czytelnik tego potrzebuje” – mówiłam – „Chce zobaczyć, do-

Jacek Łuczak
Halina Bogusz
Martyna Tomczyk

tknąć, poczuć zapach”. Czasami nie było łatwo. „Gotowy”, jak mi się zdawało, tekst krążył między nami wielokrotnie. Ostatnie zdanie należało zawsze do Profesora: „Basia nie nosiła szpilek” – napisał mi na przykład o żonie swojego przyjaciela, kiedy chciałam wprowadzić do opowieści „stukot jej szpilek na szpitalnym korytarzu”.

Praca nad książką trwała blisko dwa lata.

– Tak, każde z nas miało wiele innych swoich zobowiązań. Czasem zdrowie stanowiło barierę. Poza tym Pan Profesor musiał w pewnym momencie pracować na dwa fronty, poprawiając i moje, i Martyny teksty.

Minie niedługo rok od śmierci Profesora. Co Pani zdaniem z jego dzieła powinno szczególnie przetrwać?

– Może to zabrzmieć dziwnie, ale odpowiadając, chciałabym posłużyć się historią o powidłach: „Ostatecznie, jak mówili Twycross i Stjensward, opieka paliatywna jest bardzo prosta. Chodzi o to, by umieć uśmierzać dolegliwości w najprostszym sposób, brać pod uwagę przyzwyczajenia chorego i zwracać uwagę na drobiazgi. Na przykład – powidła... Przypomina mi się pewien pacjent, z którym długo rozmawiałem w szpitalu, gdzie byłem konsultantem z medycyny paliatywnej. Zapytałem go o marzenia. Ważne pytanie. Zastanowił się przez chwilę i odpowiedział: «Powidła ze śliwek. Węgierki najlepiej się do tego nadają. Chciałbym jeszcze raz zrobić powidła, używając mojego mosiężnego kotła, specjalnie przygotowanego do ich wyrobu». Na oddziale nikt z personelu medycznego o tym nie wiedział. «Przecież on ma zaburzenia sensoryczne. My z nim w ogóle nie rozmawiamy» – usłyszałem odpowiedź, gdy zagadnąłem lekarza prowadzącego w jego sprawie”. Tego właśnie uczył Profesor Łuczak. Powidła są ważne, bo przez nie możemy zobaczyć człowieka. Nie – trudny przypadek, nieuleczalne stadium, zaburzenia

sensoryczne, ale Pana Bernarda, Karola czy Andrzeja, z którym można się spotkać, usiąść na jego łóżku (!?), przytrzymać na chwilę jego rękę. Takie spotkanie jest cenne, a jego wartość polega właśnie na zmianie sposobu rozmawiania. Pytanie o marzenia, o szczególne chwile w życiu, o wspomnienia i o skrywane obawy otwierało w praktyce klinicznej Profesora Łuczaka zapomniane przez medycynę przestrzenie. Sam Profesor uczył się tego od włoskich i angielskich Mistrzów, wspomnianych Twycrossa i Ventafriddy, ale przede wszystkim od chorych i od pielęgniarek. Myślę, że to jest wielka pokora. Być ważnym profesorem, a jednocześnie – być otwartym na uczenie się – od pacjentów i pielęgniarek.

Drugi powód naszej rozmowy to już czysta literatura. Została Pani Doktor laureatką konkursu literackiego im. prof. Andrzeja Szczeklika „Przychodzi wena do doktora”. Skąd pomysł, aby startować w takich zawodach?

– Pisanie jest moją pasją i przyjemnością. To rodzinna tradycja. Zaraził mnie nią mój ojciec, lekarz – Tadeusz Kamza. Nauczył mnie miłości do poezji, zwłaszcza do Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego. Kilka lat temu, dzięki mojemu mężowi, udało mi się wydać tomik wierszy „Niecodziennosc”. W ubiegłym roku postanowiłam wysłać swoje teksty na konkurs do Krakowa. Wysyłałam wiersze i prozę, ale to ta druga zyskała uznanie.

Gdzie się spotyka medycyna i literatura?

– Ich związki to na pewno nie tylko Stanisław Lem, Michaił Bułhakow i Artur Conan Doyle, chociaż warto pamiętać, że ci mistrzowie byli z wykształcenia lekarzami. Moim zdaniem, lekarz potrzebuje literatury na co dzień po to, aby móc wysłuchać i zrozumieć opowieść pacjenta i jej wielorakie znaczenia. Myślę, że, poza czysto biologicznym wyjaśnieniem, ważny jest dla każdego człowieka sens tego, co się dzieje z nim w czasie choroby. Chory szuka tego sensu, ukrytych znaczeń. Niekiedy lekarz może mu pomóc je odnaleźć, ale do tego potrzeba języka literatury, wrażliwości, na jaką ona otwiera, a nie tylko zamkniętych pytań z historii choroby. Wydaje się, że dziś medycyna zaczyna to rozumieć. Stąd coraz większa popularność tzw. medycyny narracyjnej. Mam nadzieję, że także na naszej uczelni zyska ona sobie obywatelstwo.

Życząc dalszych sukcesów, dziękuję za rozmowę. ■

Helena Czechowska

Strefa PUMS

Rozpoczęcie roku akademickiego na kierunkach anglojęzycznych

Rok akademicki 2020/2021 rozpoczyna się jak żaden z wcześniejszych w historii Uczelni – zajęcia teoretyczne prowadzone są przez internet, wszyscy studenci przyjeżdżający z zagranicy przechodzą obowiązkowe testy na koronawirusa, zajęcia sportowe zostały wstrzymane, zajęcia kliniczne obwarowane są szczególnymi wytycznymi bezpieczeństwa lub zostają zamienione na praktykę w Centrum Symulacji Medycznej.

Obserwując rozwój epidemii w innych krajach zauważamy, że to właśnie ośrodki akademickie stają się w ostatnich dniach nowymi ogniskami zachorowań. Dlatego początek roku to czas wyzwań dla kadry nauczycielskiej, administracji oraz dla samych studentów, a zwłaszcza społeczności międzynarodowej.

Studenci Centrum Nauczania w Języku Angielskim rozpoczynają zajęcia zgodnie z ustalonym harmonogramem i zaczęli pojawiać się w Poznaniu w połowie września. Wyjątkiem

są studenci pierwszych lat, którzy swoje zajęcia rozpoczęli już 31 sierpnia w formie zdalnej, a pierwsze zajęcia stacjonarne wyznaczone zostały na 28 września.

Rozpoczęcie zajęć w nowej rzeczywistości wymaga elastyczności w planowaniu zajęć, dostosowania ich do ograniczeń w możliwościach podróżowania czy trudności konsularnych. Restrykcje wprowadzone przez niektóre polskie konsulaty, takie jak zamknięte biura, ograniczona liczba wizyt czy całkowite wstrzymanie działalności, utrudniają uzyskanie wiz na czas. Co więcej, często zmieniające się przepisy dotyczące podróży międzynarodowych czy wymaganych przez straż graniczną dokumentów, odwoływane bądź przekładane loty i konieczność szukania alternatywnych połączeń, w oczywisty sposób stanowią wyzwanie, szczególnie dla studentów pierwszego roku, dla których może to być pierwsza tak daleka i tak długa podróż. Przyłoty spoza Unii Europejskiej są obwarowane dodatkowymi obostrzeniami: mieszkańcy niektórych krajów są obecnie objęci zakazem podróży do UE, a reszta – dwutygodniową kwarantanną. Na szczęście, studenci uczelni wyższych objęci są wyjątkiem od tych reguł.

Sekcja ds. Rekrutacji na Studia Anglojęzyczne oraz Biuro Centrum Nauczania w Języku Angielskim starają się na bieżąco pomagać i wspierać studentów podczas tego stresującego procesu. Szczególną wagę przywiązujemy do pozostawania ze studentami w stałym kontakcie i szybkoiego wydawania dokumentów wymaganych w procesie wizowym oraz podczas podróży. Śledzimy na bieżąco informacje dotyczące lotów, regulacji i ograniczeń, a także wiadomości publikowane przez polskie i zagraniczne ambasady, żeby przekazywać te komunikaty do społeczności studentów. Dzięki sprawnej komunikacji ze strony Uczelni, zarówno przez pocztę elektroniczną, jak i media społecznościowe, oraz współpracy z konsulatami i strażą graniczną, wielu naszych studentów, mimo obostrzeń, jest już w Poznaniu. Nowi studenci mają dzięki temu więcej czasu na załatwienie formalności związanych z pobytem w Polsce oraz szansę na lepsze poznanie miasta i siebie nawzajem.

W zgodzie z bieżącymi wytycznymi Rektora, każdy student przybywający z zagranicy jest zobowiązany do poddania się dwóm testom na obecność SARS-CoV-2 – pierwszemu tuż przed

wylotem/wyjazdem i drugiemu w terminie 7 dni po przyjeździe do Polski. Drugi test odbywa się w Uczelnianym Laboratorium Koronawirusa i jest dla studentów bezpłatny. Jedynie studenci, którzy uzyskają wynik negatywny w obydwu próbach są dopuszczani do zajęć stacjonarnych.

Powrót do zajęć stacjonarnych oznacza również powrót do organizacji egzaminów w salach komputerowych przy ul. Parkowej. Egzaminacje będą odbywały się tam przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i w ograniczonych liczbach grupach.

Edward Dąbrowski — przewodniczący Związku Studentów Kierunków Anglojęzycznych EPSU: *Studenci już nie mogą się doczekać nowego roku akademickiego i końca września, kiedy będą mogli ponownie spotkać się osobiście. Niektóre przedmioty już się zaczęły, ale wyłącznie w formie zdalnej. Również cały tydzień adaptacyjny dla nowych studentów odbył się on-line.*

Wielu studentów obawia się ograniczeń w podróży, które mogą opóźnić powrót do Polski. W takim wypadku Uczelnia prosi studentów o kontakt na bieżąco. Zarówno administracja, jak i profesorowie starają się mieć to na uwadze w procesie organizacji zajęć.

Orientation Days

Orientation Days — coroczne przywitanie studentów pierwszych lat i wprowadzenie ich w szczegóły studiów na UMP i mieszkania w Poznaniu, które odbywa się pod koniec sierpnia — musiało przenieść się z Centrum Kongresowo-Dydaktycznego w wymiar wirtualny. Zamiast wystąpień przedstawicieli Uczelni, prezentacji, punktów informacyjnych, czy seminariów, zaprosiliśmy studentów na specjalnie w tym celu stworzoną stronę internetową. Znalazły się na niej nagrania ze słowami powitania od przedstawicieli Władz Centrum Nauczania w Języku Angielskim: Dyrektor — prof. dr hab. med. Katarzyny Ziemnickiej, Pełnomocniczki ds. Stomatologii — dr hab. med. Justyny Opydo-Szmaczek oraz Pełnomocnik ds. Nauk Podstawowych Kierunku Lekarskiego — dr hab. med. Agnieszki Malińskiej. Przywitanie nagrali również przedstawiciele wszystkich organizacji studenckich. Oprócz tego na stronie znalazł się zbiór poradników, prezentacji i przewodników przygotowanych przez CNJA, instytucje zewnętrzne, takie jak NFZ czy Straż Graniczną, a także studentów wyższych lat, którzy podzielili się

swoim doświadczeniem. Studenci nagrali również wirtualne oprowadzanie po kampusie. Ostatnim elementem były spotkania przeprowadzane za pośrednictwem platformy Microsoft Teams, na których zarówno studenci wyższych lat, jak i pracownicy administracji CNJA i akademików, odpowiadali na pytania i prezentowali różne aspekty życia studenckiego.

Zdecydowanie brakowało jednak wydarzeń, które wiążą się z bezpośrednim kontaktem: wspólnego śniadania, imprezy integracyjnej, czy kiermaszu książek.

Oladapo Olajumoke — przewodniczący Rady Starostów CRC: *Studenci kierunków anglojęzycznych obecnie kontynuują swoją naukę w dużej mierze za pośrednictwem internetu. Na tyle, na ile to możliwe, staramy się dostosować do nowych okoliczności, utrzymując jednocześnie dotychczasowy tryb życia — odkrywając nowe hobby i ciesząc się ograniczonym towarzystwem przyjaciół.*

Domy studenckie

Przygotowując się na przyjazd studentów anglojęzycznych, którzy jako pierwsi rozpoczynają zajęcia w nowym roku akademickim, wprowadzono szereg obostrzeń by ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa. Staramy się uniknąć powtórzenia sytuacji, jaka miała miejsce w Prywatnym Akademiku Polonez, gdzie, z powodu wykrycia zachorowań, kwarantannie został poddany cały budynek.

Na terenie każdego z akademików UMP mogą przebywać wyłącznie jego

mieszkańcy. Wprowadziliśmy zakaz zgromadzeń i obowiązek dezynfekcji rąk po wejściu do budynku. Ograniczyliśmy również dostęp do niektórych pomieszczeń ogólnodostępnych przeznaczonych do rekreacji, wypoczynku czy nauki, takich jak sale telewizyjne czy pokoje nauki. Opracowaliśmy też procedury awaryjne na wypadek pojawienia się przypadku zakażenia.

Od studentów wprowadzających się do akademika bezwzględnie wymagamy negatywnych wyników testów PCR. Osobom, które nie są w stanie wykonać testu przed przyjazdem, zapewniamy tymczasowe zakwaterowanie w Domu Studenckim Hipokrates, gdzie mogą pozostać do czasu uzyskania negatywnego wyniku badania wykonanego w Polsce.

Wzorem lat ubiegłych, by wyjść na przeciw pytań i problemom w nowym otoczeniu, zorganizowaliśmy punkt informacyjny dla studentów pierwszego roku w Domu Studenckim Eskulap, gdzie codziennie do godzin wieczornych mogli uzyskać pomoc i wsparcie. Dodatkowo, została uruchomiona całodobowa infolinia, by wspomóc studentów w sytuacjach awaryjnych. Centrum Obsługi Domów Studenckich w ramach *Orientation Days* dwukrotnie zorganizowało spotkanie otwarte na platformie MS Teams, gdzie udzielano informacji na temat bieżącego funkcjonowania domów studenckich. ■

*Sekcja Rekrutacji
na Studia Anglojęzyczne*

*Centrum Nauczania
w Języku Angielskim*

Drugi rok działalności Szkoły Doktorskiej

Dnia 1 października 2020 roku Szkoła Doktorska Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego wkroczyła w drugi rok swojej działalności na rzecz doktorantów i społeczności naszej Almae Matris.

W spotkaniu powitalno-organizacyjnym wzięło udział liczne grono spośród przyjętych na pierwszy rok 47 doktorantów. Na początku uroczystości Dyrektor Szkoły Doktorskiej, a zarazem Prorektor ds. Szkoły Doktorskiej i Kształcenia Podyplomowego prof. dr hab. Ewa Wender-Ożegowska powitała Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. dr hab. Michała Nowickiego, swoich zastępców w osobach prof. dr hab. Tomasza Goślińskiego i dr hab. Michała Karlika, pracowników Biura Szkoły Doktorskiej – Panię mgr Annę Nowak i mgr Małgorzatę Brożek, a także najważniejszych uczestników uroczystości – grono nowych „Pierwszaków”, nowoprzyjętych Doktorantów. W swoim przemówieniu Dyrektor Szkoły bardzo mocno zaakcentowała rolę i znaczenie Szkoły Doktorskiej w kształceniu nowych kadr, odwołując się do sylwetki naukowej i osobowej prof. dr hab. Kazimierza Twardowskiego, wielkiego polskiego filozofa i psychologa, a zarazem doktora honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Następnie do Doktorantów przemówił prof. dr hab. Michał Nowicki, który bardzo serdecznie Ich powitał w gronie społeczności naszego Uniwersytetu. Do obu wystąpień nawiązał krótką prezentacją na temat historycznego i obecnego usytuowania kształcenia doktorantów prof. dr hab. Tomasz Gośliński. Momentem kulminacyjnym uroczystości było odebranie przez Dyrektora Szkoły ślubowania od doktorantów, którzy z dużym wzruszeniem wypowiedzieli wzniosłe słowa zespalające Ich na najbliższe cztery lata ze społecznością naszej Uczelni. Wystąpienie mgr Szymona Tomczaka, Przewodniczącego Rady Samorządu Doktorantów, wskazało doktorantom możliwości rozwoju naukowego, dydaktycznego oraz dania upustu działalności organizacyjnej nie tylko na rzecz naszej Almae Matris, ale także społeczności doktorantów w Polsce. Z kolei prezen-

tacje prof. dr hab. Tomasza Goślińskiego i dr hab. Michała Karlika, wprowadziły tegorocznych Doktorantów w arkana programu kształcenia, przedmiotów realizowanych na pierwszym roku oraz pozwoliły na poznanie sylwetek naukowych i dydaktycznych nauczycieli, których niestety nie mogliśmy gościć w naszym gronie z uwagi na pandemię. Dopelnieniem uroczystości była prezentacja Szkoły Doktorskiej w pytaniach i odpowiedziach, którą

doskonale przedstawiła mgr Anna Nowak, znająca Szkołę od podszewki.

Podsumowując tegoroczne wydarzenie, które mimo że miało w tle niewidzialnego wroga – koronawirusa, pragniemy wyrazić szczerą radość z danej nam okazji, mimo wszystko, na krótkie spotkanie i możliwości poznania. Wierzymy, że nauka w Szkole Doktorskiej to podjęcie dla doktorantów i nauczycieli dużego wysiłku, ale także okazja do wzajemnego współdziałania, otwarcia się na nowe wyzwania, a czasem przebudzenia z codzienności i rutyny.

Niech myślą przewodnią będą słowa Piotra Curie „Trzeba żyć w sen zmienić, a ze snu wykuć rzeczywistość”. ■

Prof. dr hab. Ewa Wender-Ożegowska
wraz z Zespołem Szkoły Doktorskiej

▲ Inauguracja Szkoły Doktorskiej

▲ Grono nowo przyjętych doktorantów

Stopnie naukowe

Tytuł profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki farmaceutyczne otrzymał od prezydenta RP Andrzeja Dudy dr hab. Błażej Rubiś.

Senat Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu nadał stopnie naukowe doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

W dyscyplinie nauki o zdrowiu otrzymali go:

– mgr Anna Sudol. Rozprawa doktorska pt. „Znaczenie treningu uwagi słuchowej dla rozwoju kompetencji językowych u dzieci z grupy ryzyka dysleksji”. Promotor: prof. dr hab. Ewa Mojs.

– mgr Bogumiła Dampc. Rozprawa doktorska pt. „Terapia manualna w leczeniu zachowawczym coccygodyni”. Promotor prof. dr hab. Krzysztof Słowiński.

– mgr Sebastian Zbitkowski. Rozprawa doktorska pt. „Udział opiekunów prawnych w rozwoju psychofizycznym dzieci z wrodzonymi wadami części twarzy czaszki i dzieci zdrowych leczonych ortodontycznie”, promotor prof. dr hab. Ewa Mojs.

– mgr Paweł Sip. Rozprawa doktorska pt. „Ocena skuteczności stosowania metody KinesioTaping na przykładzie aplikacji mięśniowo-więzadłowej u pacjentów z jednostronną rwą kulszową”. Promotor: dr hab. Przemysław Lisiński, prof. UM.

– mgr Agnieszka Pluto-Prądyńska. Rozprawa doktorska pt. „Joga, aktywność fizyczna i rekreacyjno-ruchowa a jakość życia”. Promotor: prof. dr hab. Jacek Wysocki.

– mgr Dorota Ryszewska-Łabędzka. Rozprawa doktorska pt. „Kwestionariusz

EASY-CARE Standard 2010 w ocenie funkcjonowania osoby starszej”. Promotor: prof. dr hab. Katarzyna Wieczorowska-Tobis, promotor pomocniczy: dr hab. Dorota Talarska.

W dyscyplinie nauki medyczne:

– lek. Ewa Chlebuś. Rozprawa doktorska pt. „Porównanie stanu funkcjonalnego chorych po udarze niedokrwinnym i krwotocznym z zastosowaniem klasyfikacji ICF”. Promotor: dr hab. Przemysław Lisiński, prof. UM.

– mgr Agata Krasieńska. Rozprawa doktorska pt. „Wpływ aktywnego i intensywnego nadzoru dietetycznego na przebieg otyłości u dzieci”. Promotor prof. dr hab. Piotr Fichna.

– mgr Małgorzata Łagiedo-Żelazowska. Rozprawa doktorska pt. „Wpływ aktywnego biologicznie białka A związanego z surfaktantem płucnym (SP-A) na komórki raka płuca A549, Calu-3 oraz fibroblasty płucne CCD-39Lu”. Promotor: prof. dr hab. Jan Sikora, promotor pomocniczy: dr hab. Mariusz Kaczmarek.

– mgr Bartosz Słowikowski. Rozprawa doktorska pt. „Estrogeny i palenie – analiza molekularnego mechanizmu komórkowego związanego z odpowiedzią na benzopiren i estradiol w niedrobnokomórkowym raku płuc”. Promotor: prof. dr hab. Paweł Jagodziński.

– lek. Barbara Wójtowicz-Sprada. Rozprawa doktorska pt. „Porównanie wybranych metod znieczulenia do zabiegu ablacji u dzieci i młodzieży”. Promotor: dr hab. Paweł Sobczyński, promotor pomocniczy: dr hab. Alicja Bartkowska-Śniatkowska.

– lek. Izabela Krzyżko-Pieczka. Rozprawa doktorska pt. „Charakterystyka kliniczna dzieci z otyłością w relacji do polimorfizmów NR3C1”. Promotor: dr hab. Marta Fichna.

– mgr Ewa Modrzejewska-Zielonka. Rozprawa doktorska pt. „Ocena obciążenia opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z chorobą Huntingtona”. Promotor prof. dr hab. Jerzy Marcinkowski.

– mgr inż. Łukasz Szczurek. Rozprawa doktorska pt. „Dozymetryczna ocena realizacji planu leczenia techniką dynamiczną w radioterapii”. Promotor: prof. dr hab. Robert Juszkat.

– mgr Zuzanna Chęcińska-Maciejewska. Rozprawa doktorska pt. „Wpływ zimowego pływania na organizm człowieka”. Promotor: prof. dr hab. Hanna Krauss, promotor pomocniczy: dr n. med. Ewa Miller-Kasprzak.

– lek. Małgorzata Domagalska. Rozprawa doktorska pt. „Maska krtaniowa i-gel vs. intubacja dotchawicza w znieczuleniu ogólnym do zabiegów okulistycznych noworodka”. Promotor: dr hab. Michał Gaca.

– lek. Marta Szablewska. Rozprawa doktorska pt. „Dodatkowe szmery oddechowe – nazewnictwo i klasyfikacja w teorii i praktyce”. Promotor: prof. dr hab. Anna Bręborowicz.

– lek. Dariusz Kordys. Rozprawa doktorska pt. „Przydatność potencjałów wywołanych stanu ustalonego (ASSR) w obiektywnej ocenie progu słuchu u pacjentów z obustronnym niedosłuchem czuciowo-nerwowym”. Promotor: dr hab. Bożena Wiskirska-Woźnica.

– lek. Krzysztof Klimas. Rozprawa doktorska pt. „Aortalne ciśnienie nadmiarowe (excess pressure) oraz jego determinanty w populacji osób zdrowych”. Promotor: prof. dr hab. Andrzej Wykrętowicz.

– lek. Martyna Borowczyk. Rozprawa doktorska pt. „Poszukiwanie genetycznych determinantów złośliwości zmian pęcherzykowych tarczycy metodą screeningu genomowego”. Promotor: prof. dr hab. Ewelina Szczepanek-Parulska.

Jego Magnificencja Rektor, profesor Andrzej Tykarski z głębokim smutkiem informuje, że z grona akademickiej społeczności w ostatnim czasie odeszli:

Prof. dr hab. Wojciech Służewski

wieloletni kierownik III Katedry Pediatrii i Kliniki Chorób Zakaźnych i Neurologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Znakomity lekarz, naukowiec i dydaktyk. Wychowawca i Nauczyciel wielu pokoleń lekarzy i studentów wszystkich Wydziałów naszej Uczelni.

Odnznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski oraz Złotym Medalem za Zasługi dla Służby Zdrowia.

Jacek Zgoliński

wieloletni, zasłużony Kierownik Centrum Kongresowo-Dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego.

ZAPOWIEDŹ WYDAWNICZA

„Botanika farmaceutyczna. Przewodnik” pod redakcją Anny Budzianowskiej i Jaromira Budzianowskiego

WW WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIwersytetu Medycznego
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO
W POZNANIU

wydawnictwo.ump.edu.pl

FAKTY UMP

Dwumiesięcznik informacyjny nr 4/2020, Rok XVI, ISSN 1899-2978

Redakcja: Helena Czechowska, Joanna Tykarska

Skład i opracowanie komputerowe: Bartłomiej Wąsiel (Wydawnictwo Naukowe UMP)

Współpraca: Mirosław Baryga (fotografie)

Wydawca: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, ul. Fredry 10, 60-701 Poznań

Druk: Wydawnictwo Naukowe UMP, ul. Bukowska 70, 60-812 Poznań, www.wydawnictwo.ump.edu.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.
Numer zamknięto 15 października 2020. Zam. nr 111/2020. Nakład: 800 egz.

© Copyright by Fakty UMP, UMP

Tradycyjna „wiecha” nad Collegium Pharmaceuticum

Budowa Collegium Pharmaceuticum osiągnęła właśnie etap stanu surowego zamkniętego. Z tej okazji, 22 września 2020 roku, zawieszono na budynku tradycyjną „wiechę”.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele wykonawcy – Firmy ALSTAL z Dyrektorem Oddziału Markiem Niewiadomskim – oraz naszego Uniwersytetu reprezentowanego przez Rektora profesora Andrzeja Tykarskiego oraz Prorektorów, profesorów: Małgorzatę Kotwicz, Dorotę Zozulińską-Ziólkiewicz, Michała Nowickiego, Zbigniewa Krasieńskiego, Edmunda Grześkowiaka, oraz Dziekan Wydziału Farmaceutycznego profesor Annę Jelińską.

Jak podkreślił w swoim wystąpieniu Rektor, profesor Andrzej Tykarski, to symboliczne zawieszenie wiechy oznacza ukoronowanie 70-letnich wysiłków władz naszej Uczelni o stworzenie godnego miejsca dla Wydziału Farmaceutycznego. *Budowę Collegium Pharmaceuticum rozpoczęto rok temu, a obecnie budynek, będący pierwszym etapem budowy, jest już gotowy w stanie surowym. Pozostają teraz tylko prace montażowe i wykończeniowe. Latem przyszłego roku, jeśli nic nie stanie na przeszkodzie, będziemy uczestniczyć w uroczystym otwarciu, a pracownicy Wydziału Farmaceutycznego zaczną się wprowadzać do nowych pomieszczeń. Ale to nie koniec naszych planów, idziemy do przodu i po analizie finansowej Uczelni rozpoczynamy przygotowania do budowy drugiego etapu Collegium Pharmaceuticum. Liczę na to, że w 2021 roku zawiesimy wiechę na Collegium Pharmaceuticum 2 –* mówił Rektor. Podziękował wszystkim za zaangażowanie, także pracownikom Firmy ALSTAL, a następnie uroczystie zawieszono „wiechę”. ■ hc

